

A full-page photograph of a man wearing a white hard hat and clear safety glasses. He is wearing a bright orange high-visibility work jacket with dark panels on the shoulders. He is standing in the rain, with water droplets falling all around him. The background is a blurred outdoor setting with some greenery and a building. The overall mood is professional and resilient.

Campine

A year
in review.

JAARVERSLAG 2018

Inhoud

04

Inleiding

07

Rebranding: tijd voor een nieuwe, frisse look

08

CEO review: een hernieuwde visie

09

2018 Financieel bekeken

06

Woord van de Voorzitter

10

Hoogtepunten van 2018

12

Maatschappelijk
verantwoord
ondernemen

14

Onze waarden

16

Jaaroverzicht
2018

34

Geconsolideerde
jaarrekening

75

Verslag van de
Commissaris

82

Beknopte
jaarrekening

Recover. Renew. Repeat.

Producten ontwikkelen die mens en natuur beschermen, is een wezenlijk onderdeel van ons DNA. Via veilige, verantwoorde processen creëren we telkens weer nieuwe materiaaloplossingen uit afval.

Over Campine

Als enige bedrijf in de Benelux recycleert Campine loodzuurhoudende autobatterijen. Door het lood en het zuur te herwinnen, vermijden we jaarlijks een afvalberg van 80 miljoen kilo loodzuurbatterijen.

Verder zijn we, na China, wereldwijd de grootste producent van antimoontrioxide. Dit is de belangrijkste brandvertrager voor plastics en textiel. Antimoontrioxide wordt onder meer gebruikt in huishoudapparaten en in de bouw. Bij brandincidenten redt deze brandvertrager jaarlijks duizenden mensenlevens.

Woord van de Voorzitter

In haar nieuwe businessplan verankert Campine haar doel om nog actiever deel te nemen aan de kringlooeconomie en om een veilige nulafvalmaatschappij te creëren. De eerste acties werden in de loop van 2018 ingevoerd.

Campine behaalde bemoedigende resultaten in veiligheid, milieubescherming, nieuwe investeringen, commerciële ontwikkeling en operationele effectiviteit, zowel op technisch als op financieel vlak. Bij deze cultuurverandering past een fris en dynamisch imago. Samen met een open, transparante communicatie zorgt dit nieuwe merkimago voor een groeiende zichtbaarheid en voor extra naamsbekendheid in de markt.

“ Ondanks een algemene negatieve evolutie van de aandelenmarkt, steeg in 2018 de koers van het Campine-aandeel met 19%. ”

Vanwege haar diverse samenstelling voldoet de Raad van Bestuur van Campine aan de Corporate Governance-code. Ook de tweejaarlijkse evaluatie van de raad werd unaniem zeer positief beoordeeld. Verder verloopt de samenwerking tussen de Raad van Bestuur en het uitvoerend management uitstekend.

Ondanks een algemene negatieve evolutie van de aandelenmarkt, steeg in 2018 de koers van het Campine-aandeel met 19%. Het jaar 2018 werd immers gekenmerkt door geopolitieke en wereldwijde economische spanningen. Dit leidde tot dalende grondstoffenprijzen voor de meeste metalen, ook voor lood.

Voor de volgende jaren engageert Campine zich om haar kernactiviteiten te versterken en om nieuwe producten en materialen met een nog hogere toegevoegde waarde te ontwikkelen. Zo sluit het bedrijf helemaal aan bij de macrotrend van meer duurzaamheid, meer recyclage en meer aandacht voor mens en milieu.

Patrick De Groote
Voorzitter van de Raad van Bestuur

Rebranding: tijd voor een nieuwe, frisse look

Met haar resolute keuze voor de bescherming van mens en milieu heeft Campine een fantastisch verhaal te vertellen. Dit kan niet onopgemerkt blijven. Een nieuw, fris en dynamisch merkimago en heldere, gepaste communicatie zijn hiervan een logisch gevolg.

De nieuwe kleuren van Campine reflecteren de orangerode gloed van het gesmolten metaal. Onze ovens stralen zeven dagen per week én 24 uur per dag deze kleurschakering uit. Zij vormen het hart van onze industriële processen.

De 'krul' in de C van het nieuwe logo symboliseert onze activiteiten in de kringlooeconomie. Ze staat voor de inkomende afvalstroom die verwerkt wordt en uitstroomt in een reeks nieuwe materialen. Tegelijk belichaamt ze de druppel van onze onophoudelijke smeltprocessen.

Revisionize: een hernieuwde visie

Campine kiest voor een nieuw, uitgebalanceerd vijfjarenplan. In haar businessplan formuleert ze haar duidelijke visie, zodat de stakeholders weten wat ze kunnen verwachten:

Afvalvrije maatschappij

Centraal staat onze actieve deelname aan een afvalvrije maatschappij. In de kringloopeconomie van vandaag is dit een logische en toekomstgerichte keuze.

Volwaardige business unit Metals Recovery

De jongste decennia leverde Campine baanbrekend werk in het recyclen van autobatterijen. Maar liefst 99% van deze loodzuurbatterijen wordt hergebruikt. Dit maakt dat de loodzuurbatterij in de westerse wereld één van de best gerecycleerde producten is.

“ Dit betekent eveneens een diversificatie voor Campine, waarmee we eensklaps een belangrijke speler worden in de groeiende plastics recycling markt. ”

Dankzij onze expertise in loodherwinning, kunnen we ook andere metalen herwinnen uit industriële afvalstromen, zoals tin, zilver, goud en antimoon. Deze recyclage-uitbreiding werd in 2018 erkend als volwaardige business unit en kreeg de naam **Metals Recovery**.

Extra diversificatie door plastic te herwinnen

In het vierde kwartaal van 2020 plant Campine de start-up van het herwinnen van polypropyleenplastic uit batterijen (hierna: pp-kunststof). De investeringskredieten hiervoor zijn intussen goedgekeurd. Door ook een belangrijke speler te worden in de markt van 'plastics recycling' diversifieert Campine zich opnieuw.

Volledig gerecycleerde vlamvertragende masterbatch

Ook in de markt van de chemische producten wint de kringlooeconomie aan terrein. Als enig bedrijf ter wereld vervaardigt Campine, antimoontrioxide uit antimoonhoudend afval naast het gebruik van de klassieke minerale ertsen. Zodra we dit combineren met de herwonnen PP-kunststof, leidt dit tot een volledig gerecycleerde vlamvertragende masterbatch, wat uniek is in onze industrie.

Wim De Vos
CEO

2018 Financieel bekeken

OMZET

€ 210,3m

EBIT

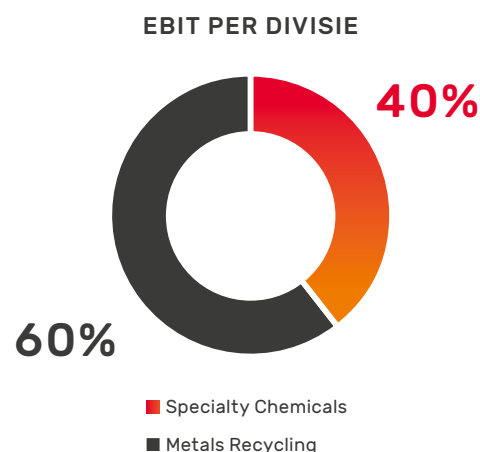
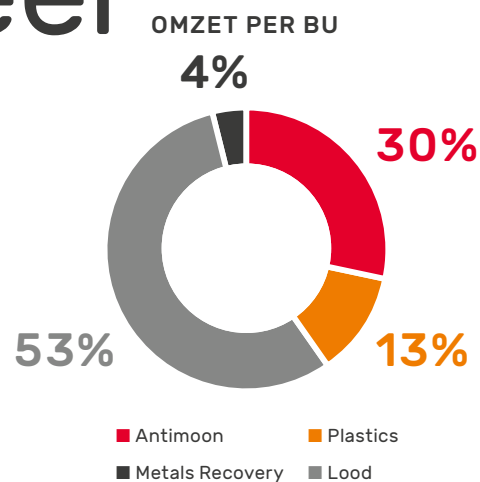
€ 8,1m

RESULTAAT NA BELASTINGEN

€ 5,8m

SOLVABILITEITSRATIO

48%

Hoogtepunten van 2018

Nieuw filtergebouw voor loodrecyclage-oven

In augustus neemt Campine het nieuwe filtergebouw voor de loodrecyclage-oven in gebruik: het resultaat is 15% meer recyclagecapaciteit en 30% minder uitstoot.

Recyclage plastic uit gebruikte autobatterijen

In de maand mei beslist Campine om te investeren in het recyclen van PP-kunststof uit gebruikte autobatterijen.

75%

minder arbeidsongevallen

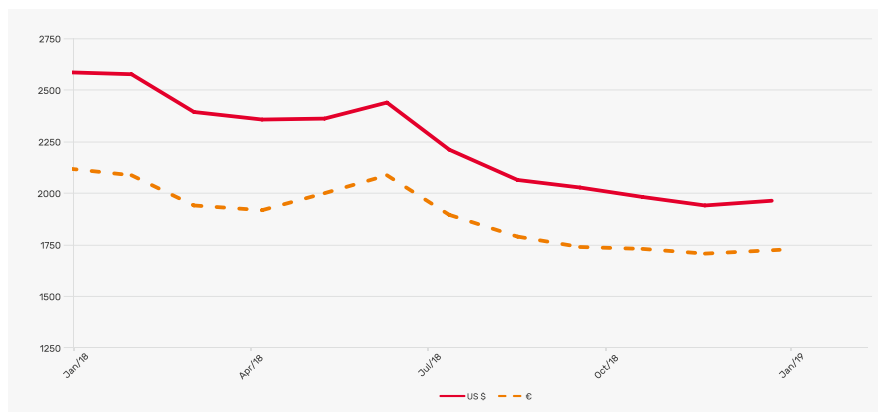
4x

meer winst voor de divisie Specialty Chemicals

Dalende grondstoffen-prijzen

Geopolitieke en wereldwijde economische spanningen hebben in de tweede helft van 2018 geleid tot dalende grondstoffenprijzen, met name lood.

Lood LME cash/ton in US\$ en in € in 2018

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is geen modewoord of een loutere verbintenis voor marketing-doeleinden. Het maakt wezenlijk deel uit van de natuurlijke evolutie van onze bedrijfscultuur. Ook onze werknemers, leveranciers en businesspartners engageren zich hiervoor en dragen deze nieuwe bedrijfscultuur mee uit.

Verantwoord recycleren

Op lange termijn wil Campine alleen nog afvalproducten herwerken tot nieuwe materiaaloplossingen voor de klant. Dit is uniek. Zo maken we dan ook het verschil binnen de bedrijfssector. Met dit maatschappelijk verantwoord ondernemen evolueren we naar een businessmodel voor industriële activiteiten die respectvol omgaan met alle aspecten die een invloed hebben op mens en milieu.

Meebouwen aan duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties

Campine spant zich permanent in om de duurzame VN-ontwikkelingsdoelstellingen te behalen. In 2018 boekten we vooruitgang in:

GEZONDHEID EN WELZIJN OP HET WERK (3)

In onze sector is veiligheid topprioriteit. Ons hr-departement introduceerde dan ook verscheidene interne welzijnsprojecten, zodat onze werknemers zich goed en veilig voelen. Onze inspanningen hebben ertoe geleid dat de 'ongevallen met werkverlet' gedaald zijn met maar liefst 75%.

Om te begrijpen hoe onze materialen en afgeleiden ingrijpen op het menselijk lichaam, nam Campine deel aan een reeks onderzoeksprojecten. Ook cofinancieren we wetenschappelijk onderzoek via onafhankelijke organisaties als the International Lead Association (ILA) en the International Antimony Association (i2a).

Bedoeling is om te voorkomen dat werknemers, downstreamproducenten en hun gebruikers negatieve effecten ondervinden van onze materialen.

Tot slot passen we de werkomstandigheden voortdurend aan, zodat onze werknemers zich zowel fysiek als mentaal goed blijven voelen.

VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE (12)

Campine verwierf de ISO-certificaten 9001 en 14001. Dit betekent dat onze productieprocessen zorgen voor een uiterst efficiënte recyclage van afvalstromen en dat onze werknemers zo zijn opgeleid dat hun werk zo min mogelijk impact heeft op het milieu en op de buurtbewoners.

KLIMAATACTIE (13)

Onze sector is van nature energie-intensief. Daarom zoekt Campine continu naar meer energieperformante processen en oplossingen. Dit resulteert in diverse energiebesparende projecten.

LEVEN IN HET WATER EN OP HET LAND (14-15)

Campine wil een 'nullozing' van afvalwater realiseren en de uitstoot van schadelijke stoffen verder beperken. Doordat Campine midden 2018 investeerde in een nieuwe filter voor haar loodhoogoven, realiseerden we eind 2018 een uitstootvermindering van meer dan 30%.

Verder is Campine eigenaar van 20 hectare natuurgebied met een grote diversiteit aan fauna en flora. Dit natuurgebied is toegankelijk voor het publiek. Dat kan er rustig en in alle stilte genieten van een ongerepte, natuurlijke omgeving. Verder bouwden we een "vleermuizenhotel" om de migratie

van deze dieren langs de kanaal Antwerpen-Dessel te intensifiëren. De inhuldiging vond plaats tijdens het vleermuizenweekend in november 2018.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen in de toekomst

Duurzame ontwikkeling wordt almaar meer deel van ons DNA. Onze ambitie is om hiervoor in 2019 ook de methodologie, principes en doelstellingen vast te leggen. Via een implementatieplan willen we hiermee effectief starten in 2020.

Hieronder volgt een greep uit de geplande initiatieven:

- Campine-natuurgebied versterken en verder uitbreiden: samen met het Agentschap Natuur en Bos (ANB) verbeteren we het Campine-natuurgebied en breiden we het verder uit. Zo leggen we in 2019 enkele poelen aan om de biodiversiteit te stimuleren.
- Eigen energieproductie: Campine startte het evaluatieproces op om een windmolen en zonnepanelen op haar site te installeren. Ons doel is om in 2020 een deel van onze elektriciteit uit alternatieve energiebronnen te winnen.
- Veilig verkeer: samen met de lokale overheden willen we de wegeninfrastructuur rond onze site verbeteren en veiliger maken voor de omliggende gemeenten. Een nieuwe brug over het kanaal zou ons gebied ontsluiten en Campine onmiddellijk met het regionaal wegennet verbinden. Dit project wacht nog op goedkeuring.
- Er zijn verder nog meer projecten op til.

6 waarden die ons bedrijf definiëren

Veiligheid is onze topprioriteit

We engageren ons in de dingen waar we een belangrijke bijdrage kunnen leveren

We beslissen, handelen en werken de zaken af die we opgestart hebben

We houden het graag eenvoudig

Wij durven neen te zeggen

Wij hebben respect voor mens en milieu

De Raad van Bestuur van Campine nv doet hierna verslag aan de aandeelhouders over de activiteiten en de resultaten van de vennootschap over het boekjaar 2018. De geconsolideerde jaarrekening, de enkelvoudige jaarrekening en dit jaarverslag werden goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 28 februari 2019 en worden voorgelegd aan de algemene vergadering van aandeelhouders van 28 mei 2019.

Jaaroverzicht 2018

Business units efficiënt ingedeeld

BUSINESS UNITS ANTIMOON EN PLASTICS FUSIONEREN TOT DIVISIE SPECIALTY CHEMICALS

In 2018 stemt Campine haar operationele organisatie af op de markten door haar business units logisch en efficiënt in te delen. Zo brengt ze de units Plastics en Antimoon onder in de divisie Specialty Chemicals. Beide units gebruiken immers dezelfde toepassingen voor dezelfde klanten. Ook de interne managementstructuur en de financiële rapportering sluiten aan bij deze herindeling.

Gevolg is dat de divisie Specialty Chemicals nu alle productieactiviteiten omvat om te leveren aan de eindmarkten met chemische producten en derivaten. Ze omvat namelijk de productie van:

- antimoontrioxide als vlamvertrager, polymerisatiekatalysator en pigmentversterker (vroeger deel van business unit Antimoon);
- verschillende polymeer en plastic masterbatches (vroeger deel van business unit Plastics).

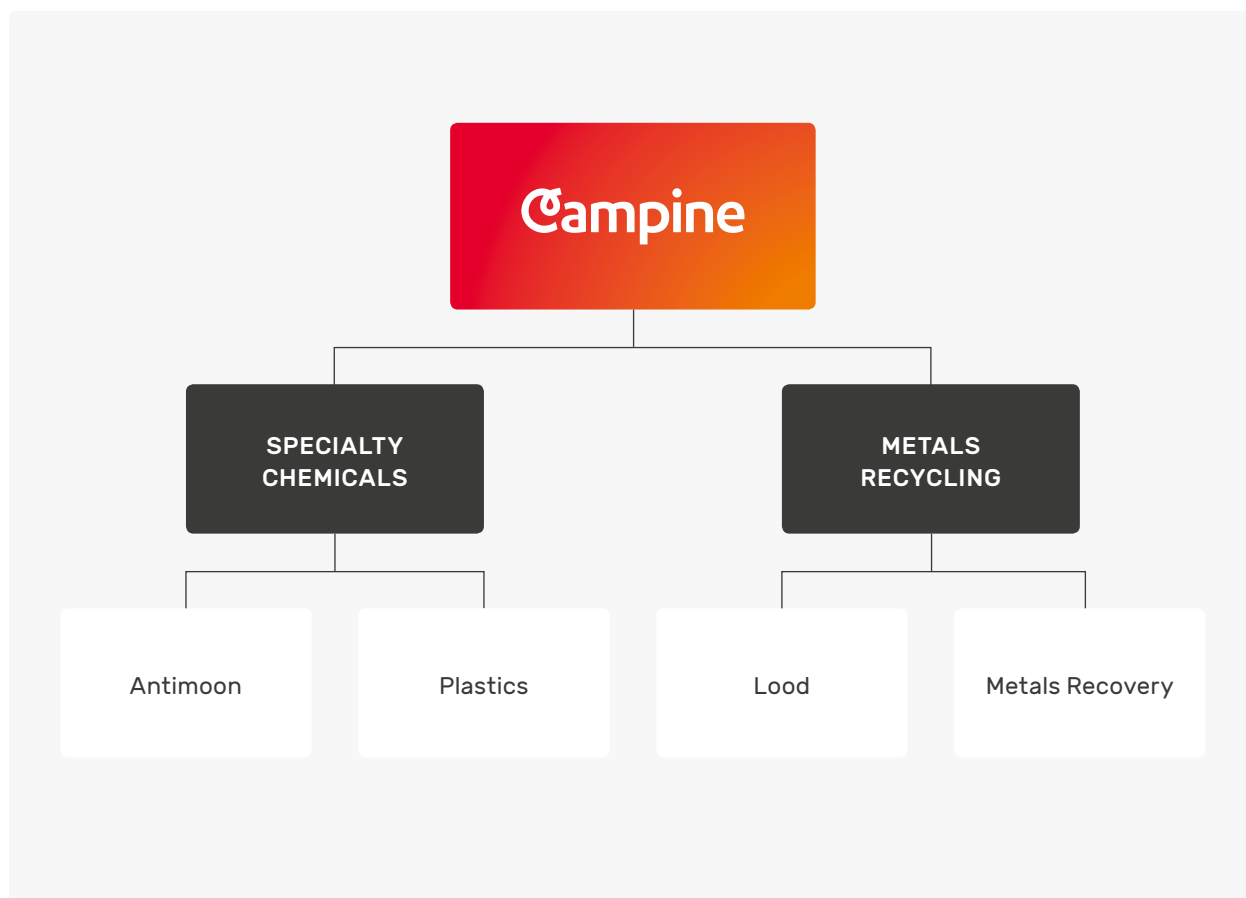
CAMPINE RECYCLEERT EXTRA METALEN VIA DIVISIE METALS RECYCLING

In mei 2018 kondigt Campine haar nieuw businessplan aan, waarin ze bevestigt ook andere metalen dan lood te recycleren. Deze extra recyclage kan probleemloos ondergebracht worden in de divisie Metals Recycling. Het recyclageproces van andere metalen is immers verwant aan onze loodrecyclage. Bovendien gaat het ook hier om dezelfde leveranciers en klanten.

De hoofdactiviteit van de divisie Metals Recycling is de productie van loodlegeringen (vroeger deel van business unit Lood). Nu voegen we hier een groeiende activiteit aan toe, namelijk de recyclage van metalen als antimoon en tin (vroeger deel van business unit Antimoon).

Kortom, de divisie Metals Recycling omvat nu alle activiteiten waarbij metalen uit afval gerecycleerd en hergebruikt worden; zowel metalen uit industrieel afval als uit post-consumer afval.

Groepsresultaten

Ook in 2018 boekt Campine goede resultaten. Zo behalen we het op twee na beste nettoresultaat van € 5,83 miljoen. Ondanks een volumegroei van 2,7% daalt de omzet lichtjes met 2,9% vanwege de dalende metaalkoersen. Die zakten immers fors in de tweede helft van 2018.

Met een solvabiliteitsratio van 48% (eigen vermogen/totaal passiva) scoort Campine bij de beste uit de sector. Om het nieuwe businessplan mogelijk te maken, slaagt het management erin om de behoefte aan werkkapitaal te beperken. Inmiddels werd in 2019 een bijkomend investeringskrediet goedgekeurd van € 4,5 miljoen bovenop de per 31 december 2018 bestaande financieringsfaciliteiten zoals toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening.

Volume
15.600 ton (+4%)

EBIT
3,2 mio € (+400%)

Divisie Specialty Chemicals

VOLUMES

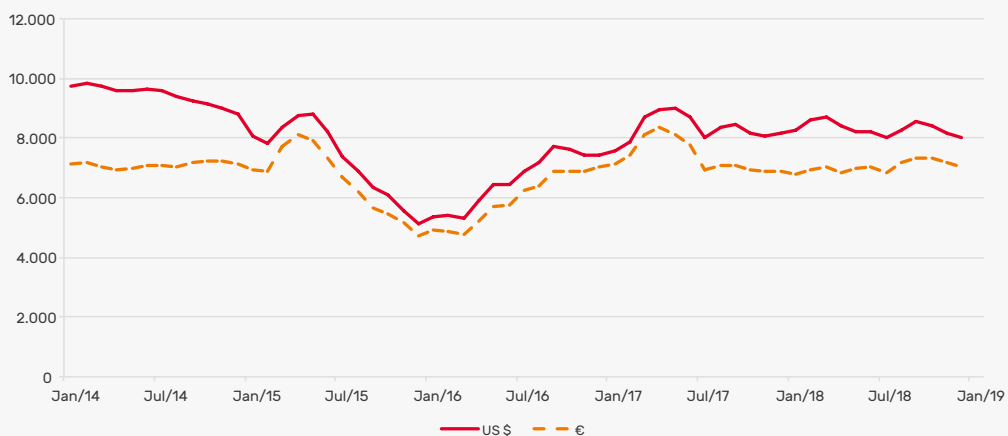
Verkooppolumes stegen tot ongeveer 15.600 ton wat een stijging van 4% tov 2017 vertegenwoordigt.

OPERATIONEEL RESULTAAT (EBIT)

Kenmerkend voor 2018 is een spectaculaire verbetering van het operationeel resultaat. Het bruto bedrijfsresultaat (EBIT) verviervoudigt van € 0,8 miljoen tot € 3,2 miljoen.

De voornaamste redenen zijn dat we nieuwe contracten aan betere voorwaarden hebben afgesloten en dat we nog efficiënter 'operational excellence' technieken geïmplementeerd hebben.

Antimoon vrije markt 99,6% in US\$/ton en €/ton

OMZET

De omzet is nauw verbonden met de prijsevolutie van het antimoonmetaal. De gemiddelde Metal Bulletin antimoonprijs in 2018 ligt rond 7.050 €/ton, wat circa 5% lager ligt dan de gemiddelde prijs in 2017 (7.400 €/ton).

Divisie Metals Recycling**VOLUMES**

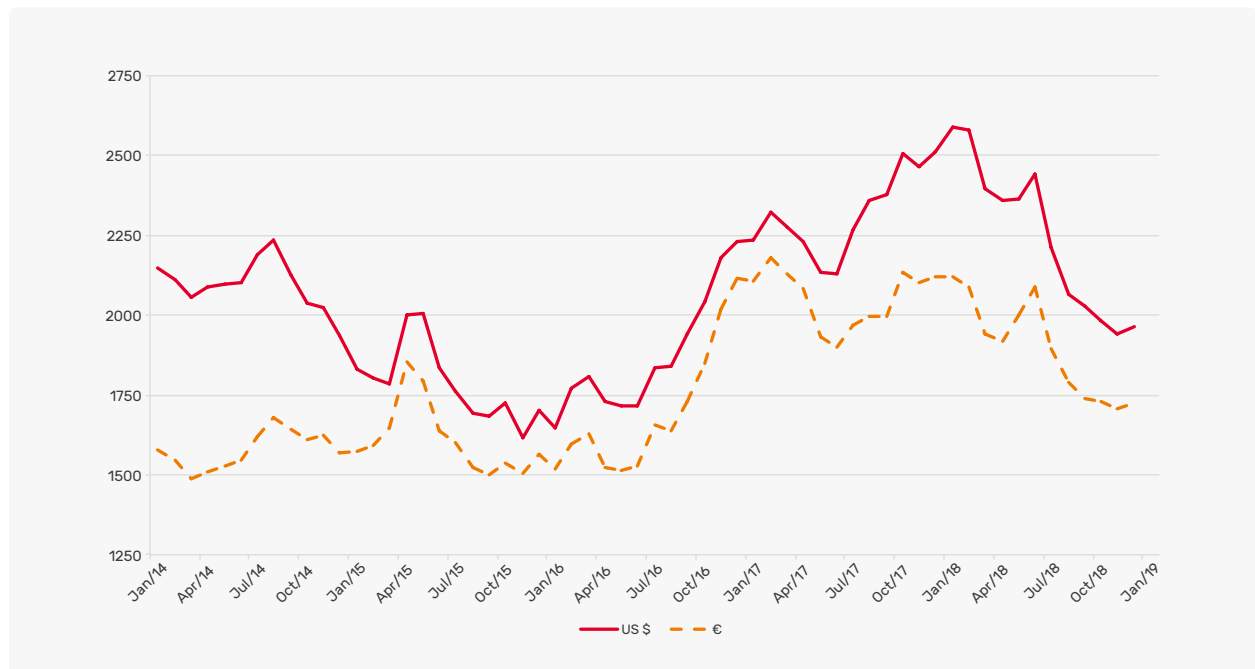
De verkoopvolumes namen licht toe (+2% in

vergelijking met 2017) tot ongeveer 62.700 ton.

OMZET EN BRUTO BEDRIJFSRESULTAAT

De omzet hangt sterk af van de koers van lood en andere metalen. Dit geldt ook voor het resultaat bij het recycleren van deze metalen. In de eerste helft van 2018 lopen de meeste metaalkoersen nog gelijk met de relatief hoge prijzen van 2017; tot juli 2018 noteert lood gemiddeld zo'n 2.000 €/ton, maar die prijs zakt in de herfst weg tot zo'n 1.700 €/ton (zie grafiek).

Lood LME cash/ton in US\$ en in €

Volume
62.700 ton (+2%)

EBIT
4,9 mio € (-50%)

Hierdoor daalt in de business unit Lood zowel de totale jaaromzet als het bruto bedrijfsresultaat: de jaaromzet daalt met 5% tot € 123,7 miljoen, het bruto bedrijfsresultaat daalt met 71% tot ongeveer € 3,1 miljoen.

De business unit Metals Recovery, waar ook tin, antimoon en edele metalen gerecycleerd worden, zet een sterk resultaat neer. Zo groeit het bruto bedrijfsresultaat van € 1,1 miljoen tot € 1,8 miljoen. Dit is een stijging van 64%.

Vooruitzichten 2019

In 2019 verwacht Campine de positieve resultaten van de twee vorige jaren verder te zetten en een solide basis te leggen voor een winstgevende groei.

Eind 2018 stagneert de vraag naar producten van de divisie Specialty Chemicals. Het eerste kwartaal van dit jaar kwam traag op gang, maar intussen stijgt de vraag opnieuw en ook het tweede kwartaal kondigt zich sterk aan.

In december 2018 neemt Campine een nieuwe menginstallatie voor pvc-compounds in gebruik. Dit moet ons toelaten te groeien in de markt van vlamvertragende pvc-masterbatches, een niche waarin we voordien niet actief waren.

Ondanks de aarzelende start verwachten we in deze divisie verder te groeien.

De divisie Metals Recycling kent een positieve start. Eind 2018 dalen de prijzen voor afgedankte batterijen en ander loodafval terug tot een evenwichtiger niveau ten opzichte van de lagere loodkoers. In januari en februari 2019 stijgt de loodprijs van ongeveer 1.700 €/ton tot meer dan 1.850 €/ton. Die stijging heeft een positieve invloed op onze marges voor metaalrecyclage. Daarnaast verwachten we in 2019 extra volumes dankzij de capaciteitsuitbreiding van de loodrecyclage-oven in 2018.

Tot slot bereiden we dit jaar enkele belangrijke investeringen voor die vanaf 2020 moeten leiden tot een hogere capaciteit en extra diversificatie.

Onze Raad van Bestuur: (vlnr) D. Brughmans, P. De Groot, W. De Vos, F.-W. Hempel, A. Nuyttens, H.-R Orgs

Diversiteitsbeleid

Campine beschouwt haar medewerkers als één van de bronnen van haar succes. Bij ons is elke medewerker uniek door zijn specifieke kennis, levenservaring, talenten en andere kenmerken.

Dankzij ons diversiteitsbeleid krijgen we sterke, complementair samengestelde personeelsteams; onder onze medewerkers tellen we mannen en vrouwen van verschillende nationaliteit, leeftijd, geloofsovertuiging...

Ook voor de samenstelling van haar Raad van Bestuur voldoet Campine aan de Corporate Governance regelgeving rond genderdiversiteit.

Corporate zaken

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN NA DE JAARAFSLUITING

Op 7 februari 2019 werd een definitief vonnis uitgesproken mbt de gerechtelijke procedure ivm de batterijhal. Dit zal leiden tot een positief resultaat alsook een vrijgave van de geblokkeerde gelden in het eerste semester van 2019. Voor het overige waren er geen belangrijke gebeurtenissen – die Campine beïnvloeden – na het afsluiten van het boekjaar.

GEBRUIK DOOR DE VENNOOTSCHAP VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN, VOOR ZOVER DEZE VAN BETEKENIS ZIJN VOOR DE BEOORDELING VAN HAAR ACTIVA, PASSIVA, HAAR FINANCIËLE SITUATIE EVENALS HAAR RESULTAAT.

Voor een gedetailleerde beschrijving verwijzen we naar waarderingsregel 5.2.6 Financiële instrumenten van de Geconsolideerde jaarrekening 2018 verder in dit verslag.

OMSTANDIGHEDEN DIE IN AANZIENLIJKE MATE DE ONTWIKKELING VAN HET BEDRIJF KUNNEN BEÏNVLOEDEN

Er waren geen omstandigheden die in aanzienlijke mate de ontwikkeling van het bedrijf hebben beïnvloed.

ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Er wordt voortdurend aan onderzoek en ontwikkeling gedaan ter verbetering van de beheersing van onze productieprocessen en de toepasbaarheid van onze producten in specifieke markten. In iedere business unit lopen onderzoeksprojecten in samenwerking met klanten om tot nieuwe innovatieve producten te komen.

DIVIDEND

De Raad van Bestuur stelt voor een dividend uit te betalen van € 1,875 miljoen op basis van de 2018 resultaten. Over het jaar 2017 werd een dividend van € 2,325 miljoen uitbetaald.

COMMISSARIS

Voor de audit- en niet-auditdiensten werd aan de Commissaris een totaal van € 114.770 voor de Groep betaald. De niet-auditdiensten in 2018 bedroegen € 29.300 en bestaan uit andere controleopdrachten.

KWIJTING AAN BESTUURDERS EN COMMISSARIS

De Raad van Bestuur stelt voor kwijting te geven aan alle Bestuurders en aan de Commissaris voor hun mandaat in 2018.

STATUTAIRE BENOEMINGEN

Zie samenstelling Raad van Bestuur.

VERKLARING OVER HET GETROUW BEELD

De Raad van Bestuur verklaart dat voor zover hen bekend:

- De jaarrekening, die is opgesteld overeenkomstig de toepasselijke standaarden voor jaarrekeningen, een getrouw beeld geeft van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
- Het jaarverslag een getrouw overzicht geeft van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

Corporate Governance Verklaring

Campine's Corporate Governance Charter is gebaseerd op de principes van de Belgische Corporate Governance Code 2009. Het Charter omschrijft oa de bestaande procedures en reglementen ivm corporate governance, de werking van de Raad van Bestuur en haar comités (Auditcomité, Benoemings- en Renumeratiecomité en Strategiecomité). Het wordt bijgewerkt bij wijzigingen in de Belgische Corporate Governance Code of in Campine's Corporate Governance model. Het Charter is terug te vinden op de website (www.campine.com) bij "Voor investeerders/ Aandeelhoudersinformatie".

Deze Corporate Governance Verklaring vermeldt de effectieve toepassing van het Corporate Governance Charter in 2018. Ze is opgesteld volgens het "comply or explain"-principe. De aanbevelingen 2.3, 5.5 en 5.2/4 van de Corporate Governance Code worden niet of slechts gedeeltelijk gevolgd. De reden hiervan vindt u verder in deze Verklaring.

1. Vennootschapskapitaal en aandeelhouderschap

1.1. VENNOOTSCHAPSKAPITAAL

Het vennootschapskapitaal is vastgesteld op € 4.000.000, vertegenwoordigd door 1.500.000 aandelen zonder vermelding van nominale waarde. Het kapitaal is volledig gestort. Elk aandeel heeft recht op één stem. Er zijn geen specifiek wettelijke of statutaire beperkingen op de overdracht van deze aandelen, geen bijzondere zeggenschapsrechten noch aandeelhoudersovereenkomsten.

1.2. AANDEELHOUDERSTRUCTUUR OP BALANSDATUM

Volgens de kennisgeving van 7 december 2018 is de aandeelhoudersstructuur:

Naam	Aantal aandelen	% stem-rechten
Hempel Special Metals Holding GmbH Weißensteinstraße 70, 46149 Oberhausen, Duitsland	540.000	36,00%
F.W. Hempel Metallurgical GmbH Weißensteinstraße 70, 46149 Oberhausen, Duitsland	537.900	35,86%

De overige aandelen (28,14%) zijn, voor zover de Vennootschap weet, in handen van private investeerders. In 2018 heeft Campine geen melding ontvangen van andere aandeelhouders ivm een participatie die valt onder de Belgische Transparantiewetgeving.

Openbare overnamebieding

Voorzieningen in geval van openbare overnamebieding staan vermeld in de Statuten artikel 7 (Toegestaan kapitaal) en artikel 12 (Verkrijging van eigen aandelen).

Regels i.v.m. de uitoefening van het stemrecht

De regels i.v.m. de uitoefening van het stemrecht staan vermeld in artikel 10 van de Statuten. Er zijn geen aandeelhouders met speciale zeggenschapsrechten. Er zijn geen statutaire beperkingen betreffende de uitoefening van het stemrecht.

2. Raad van Bestuur

2.1 SAMENSTELLING

Regels ivm de benoeming en vervanging van Bestuurders staan vermeld in artikels 13 (Samenstelling van de Raad van Bestuur) en 14 (Voortijdige vacature) van de Statuten.

Op 31/12/18 had de Vennootschap een Raad van Bestuur van zes leden waarvan één uitvoerende Bestuurder en vijf niet-uitvoerende Bestuurders. Van deze vijf niet-uitvoerende Bestuurders zijn er twee onafhankelijk:

DELOX BVBA, Voorzitter van de Raad van Bestuur

- Niet-uitvoerend Bestuurder vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger dhr. Patrick De Groote (benoemd op 12/05/15 voor een termijn van 4 jaar) en hierna genoemd "DELOX";
- Bestuurder bij verschillende vennootschappen.

Friedrich-Wilhelm Hempel

- Niet-uitvoerend Bestuurder (benoemd op 22/05/18 voor een termijn van 3 jaar);
- Aandeelhouder en Bestuurder van verschillende private vennootschappen in Europa.

Hans-Rudolf Orgs

- Niet-uitvoerend Bestuurder (benoemd op 22/05/18 voor een termijn van 4 jaar);
- Gedelegeerd Bestuurder van de holdingonderneming F. W. Hempel & Co Erze & Metalle.

BERNUS BVBA

- Niet-uitvoerend en onafhankelijk Bestuurder vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger mevr. An Nuyttens (benoemd op 09/05/17 voor een termijn van 3 jaar) en hierna genoemd "BERNUS";
- President van Solvay Silica in Lyon (F).

FLG BELGIUM SPRL (vanaf 22/05/18)

- Niet-uitvoerend en onafhankelijk Bestuurder vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger mevr. Dina Brughmans (benoemd op 22/05/18 voor een termijn van 3 jaar) en hierna genoemd "FLG BELGIUM";

- HR and Change Management senior Advisor with SABCA

ZENDICS BVBA

- Gedelegeerd Bestuurder vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger dhr. Willem De Vos (benoemd op 12/05/15 voor een termijn van 4 jaar) en hierna genoemd "ZENDICS";
- Bestuurder en adviseur voor Raden van Bestuur bij verschillende vennootschappen.

Christulf BVBA (tot 30/09/18)

- Niet-uitvoerend en onafhankelijk Bestuurder, vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger dhr. Christian Dewulf.

Geen enkele Bestuurder heeft een bijkomend mandaat in een Belgische beursgenoteerde vennootschap.

Campine hanteert de onafhankelijkheidscriteria zoals vermeld in het Corporate Governance Charter. De onafhankelijke Bestuurders verklaren dat zij voldoen aan art. 526ter van het Wetboek van Vennootschappen.

Bepaling 2.3 van de Corporate Governance Code vraagt minstens drie onafhankelijke Bestuurders. Gezien de beperkte omvang van de Raad van Bestuur had Campine op 31/12/18 slechts 2 onafhankelijke bestuurders.

Diversiteitsbeleid: Met een Raad van 6 personen kan er efficiënt beslist worden én kunnen alle Bestuurders aanzienlijk bijdragen aan de vergaderingen met hun ervaring en kennis. Bij het samenstellen van de Raad van Bestuur, zorgen we ervoor dat de Bestuurders over complementaire competenties beschikken.

Bij een benoeming stelt het Benoemings- en Remuneratiecomité – op basis van een evaluatie van de bekwaamheden, kennis en ervaring – een profiel op waaraan de kandidaten moeten voldoen.

Vennootschapssecretaris: De functie van vennootschapssecretaris wordt uitgeoefend door mevr. Karin Leysen. Zij ziet er op toe dat de

procedures van de Raad van Bestuur worden nageleefd en dat de Raad van Bestuur handelt in overeenstemming met haar verplichtingen onder de wetgeving, de Statuten en de interne regels en reglementen.

2.2 WERKING

De Raad van Bestuur vergadert gemiddeld vier keer per jaar. Zo blijft de Raad van Bestuur op regelmatige en continue wijze op de hoogte van de geconsolideerde en niet-geconsolideerde resultaten, de algemene stand van zaken en ontwikkelingen binnen zowel Campine als haar dochtervennootschap, de investeringsprogramma’s van Campine, acquisities en desinvesteringen door de Groep, ontwikkelingen op managementniveau, enz.

De Raad van Bestuur wordt samengeroepen door de Voorzitter of de Gedelegeerd Bestuurder telkens het belang van de Venootschap dit vereist of op vraag van minstens twee Bestuurders.

In 2018 vergaderde de Raad van Bestuur 4 maal met volgende aanwezigheden:

Deelnemers	06/03/18	22/05/18	25/09/18	18/12/18
DELOX	✓	✓	✓	✓
ZENDICS	✓	✓	✓	✓
F.-W. Hempel	✓	✓	✓	✓
H.-R. Orgs	✓	✓	✓	✓
BERNUS	✓	✓	✓	✓
FLG Belgium (sinds 22/05/18)	-	✓	✓	✓
Christulf (tot 30/09/18)	✓	✓	✓	-

De volgende onderwerpen werden besproken:

- Strategie
- Resultaten van Campine en haar dochteronderneming Campine Recycling
- Evalueren budget van het vorige en lopende jaar
- Vastleggen budget van het volgende jaar
- Samenstelling en evaluatie Raad van Bestuur
- Goedkeuren nieuwe investeringen
- Evalueren lopende en uitgevoerde investeringen

- Vastleggen jaarrekeningen voor goedkeuring algemene vergadering
- Opstellen jaarverslag aan algemene vergadering
- Goedkeuren bijeenroeping algemene vergadering
- Goedkeuren te publiceren persberichten
- Voorstellen benoemingen aan algemene vergadering
- Evalueren en vastleggen: risicopositie lood en antimoon, kredietrisico
- Evalueren algemene risico’s en blootstellingen aan risico’s
- Leningen en banktegoeden
- Stand van zaken van de verschillende afdelingen (productie, aankoop, verkoop, ...) van de verschillende BU’s
- Stand van zaken: personeel en organisatie
- Stand van zaken: veiligheid, gezondheid en milieu

2.3 EVALUATIE

De Raad van Bestuur evalueert elke twee jaar zijn eigen werking en die van de comités. De evaluatie beoordeelt de strategie, de operationele efficiëntie, de relevantie van de besproken topics, de voorbereiding van de vergaderingen en de bijdrage van elke individuele Bestuurder in de vergaderingen en het beslissingsmakingsproces.

De evaluatie voor de periode 2017 - 2018 werd doorgevoerd door middel van individuele gesprekken met alle bestuurders betreffende de werking en verwachtingen van de Raad van Bestuur. De resultaten werden besproken in het Remuneratiecomité en tijdens de daaropvolgende zitting van de Raad. De evaluatie was gestructureerd rond belangrijke thema’s zoals samenstelling en kwaliteit van de Raad van Bestuur, business risico’s, compliance, financiële en niet-financiële rapportering, interne controle, auditfuncties, ethische thema’s. De evaluatiegesprekken toonden aan dat de Raad van Bestuur unaniem tevreden is over de bijdrage van de individuele bestuurders, zijn eigen werking en ook die van zijn comités. De opmerkingen die geuit waren in de evaluatie van 2016 werden alle met succes ter harte genomen.

Evaluatie door het Benoemings- en Remuneratiecomité

Om de twee jaar, evalueert het Benoemings- en Remuneratiecomité zijn eigen doeltreffendheid en

stelt – indien nodig – aanpassingen voor aan de Raad van Bestuur.

Evaluatie van interactie met het Uitvoerend Management Team

De verschillende leden van het Uitvoerend Management Team worden regelmatig uitgenodigd op de vergaderingen van de Raad van Bestuur en de comités. Ze presenteren dan bepaalde aspecten over hun verantwoordelijkheden en hebben bovendien de mogelijkheid om overleg te plegen met de niet-uitvoerende Bestuurders. Deze actieve wisselwerking tussen het Uitvoerend Management Team en de Raad van Bestuur wordt als positief ervaren door iedereen.

3. Comités van de Raad van Bestuur

3.1 HET BENOEMINGS- EN REMUNERATIECOMITÉ

Het Benoemings- en Remuneratiecomité (dat dienst doet als Remuneratiecomité in de zin van artikel 526quater van het Wetboek van Vennootschappen) staat de Raad van Bestuur bij in alle zaken met betrekking tot de benoeming en vergoeding van de Bestuurders en het Uitvoerend Management Team. Het Benoemings- en Remuneratiecomité bereidt het remuneratieverslag voor en licht het toe op de algemene vergadering.

De Gedelegeerd Bestuurder neemt deel aan de vergaderingen met een adviserende stem telkens wanneer het Benoemings- en Remuneratiecomité de remuneratie van het Uitvoerend Management Team behandelt en wanneer het comité hem uitnodigt.

Op 31/12/18 bestond het Benoemings- en Remuneratiecomité uit DELOX, de onafhankelijke Bestuurder BERNUS en de onafhankelijke Bestuurder FLG BELGIUM (sinds 23/05/18). De onafhankelijke Bestuurder Christulf was lid tot 30/09/18.

De leden beschikken allen over de nodige deskundigheid op het gebied van remuneratie en personeelszaken dankzij hun jarenlange ervaring in de bedrijfswereld en bedrijfsverenigingen.

In 2018 vergaderde het Benoemings- en Remuneratiecomité 2 maal met volgende aanwezigheden:

Deelnemers	05/03/18	17/12/18
DELOX	✓	✓
BERNUS	✓	✓
FLG Belgium (sinds 22/05/18)	-	✓
Christulf (tot 30/09/18)	✓	-

De volgende onderwerpen werden besproken:

- Samenstelling Raad van Bestuur
- Voorbereiden remuneratieverslag voor Raad van Bestuur
- Vergoeding Bestuurders: tantièmes en Bestuurdersvergoeding
- Samenstelling, evaluatie en vergoeding Uitvoerend Management Team
- Evaluatie en werking comités van de Raad van Bestuur en Bestuurders

3.2 HET AUDITCOMITÉ

Het Auditcomité heeft minstens de volgende taken:

- Monitoring van het financiële verslaggevingsproces
- Monitoring van de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer van de Vennootschap
- Monitoring van de interne audit en van zijn doeltreffendheid
- Monitoring van de wettelijke controle van de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening, inclusief opvolging van de vragen en aanbevelingen geformuleerd door de externe auditor
- Beoordeling en monitoring van de onafhankelijkheid van de externe auditor waarbij met name wordt gelet op de verlening van bijkomende diensten aan de Vennootschap

Verder heeft het Auditcomité een controlerende functie i.v.m. het functioneren van het Uitvoerend Management Team en meldt het Auditcomité alle eventuele verbeterpunten aan de Raad van Bestuur.

Op 31/12/18 bestond het Auditcomité uit dhr. H.-R. Orgs en de onafhankelijke Bestuurder FLG Belgium (sinds 25/09/18). De onafhankelijke Bestuurder Christulf was lid tot 30/09/18.

De Groep voldoet aan de wettelijke bepalingen en bevestigt dat de leden voldoen aan de onafhankelijkheids- en competentiecriteria op het gebied van boekhouding en audit, vermeld in de wet dankzij hun uitgebreide ervaring in een productieomgeving en brede kennis van finance alsook metaaltrading.

Volgens de Corporate Governance Code (bepaling 5.5) moet elk comité minstens drie leden omvatten. Gezien de beperkte omvang van de Vennootschap en haar Raad van Bestuur omvang bestaat het Auditcomité slechts uit twee Bestuurders.

Volgens de Corporate Governance Code (Bepaling 5.2./4) moet de meerderheid van de leden van het Auditcomité uit onafhankelijke Bestuurders bestaan. Omdat het Auditcomité slechts uit twee Bestuurders bestaat is juist de helft onafhankelijk.

In 2018 vergaderde het Auditcomité 4 maal – waarvan 3 maal met de Commissaris – met volgende aanwezigheden:

Deelnemers	20/02/18	15/06/18	14/09/18	11/12/18
H.-R. Orgs	✓	✓	✓	✓
Christulf (tot 30/09/18)	✓	✓	✓	-
FLG Belgium (sinds 22/05/18)	-	-	-	✓

De volgende onderwerpen werden besproken:

- Evalueren resultaten van het lopende jaar
- Voorbereiden kredietrisico voor de Raad van Bestuur
- Voorbereiden risicopositie van lood en antimoon voor de Raad van Bestuur
- Risicoanalyse “marktrisico’s”
- Onderzoeken van de jaar- en halfjaarafsluiting en de bespreking van boekhoudkundige ramingen en oordeelsvormingen n.a.v. de afsluiting
- Interne controle

- Onderzoeken van geschillen
- Voorbereiden budget volgend jaar voor de Raad van Bestuur
- Evalueren huidig budget
- Te publiceren persberichten: jaarresultaten, halfjaarresultaten, ...

3.3 HET STRATEGIECOMITÉ

Het Strategiecomité staat de Raad van Bestuur bij in alle zaken met betrekking tot het algemeen beleid van de onderneming en haar dochteronderneming.

Het Strategiecomité bestaat uit de Bestuurder DELOX, de onafhankelijke Bestuurder BERNUS en de Gedelegeerd Bestuurder ZENDICS.

In 2018 vergaderde het Strategiecomité op 05/02/18. DELOX, BERNUS, ZENDICS waren allen aanwezig.

Op dit Strategiecomité werd het nieuwe Businessplan volledig voorgesteld. De langetermijnstrategie en ontwikkelingen per divisie werden grondig besproken. Er werd eveneens aandacht besteed aan het initiëren en monitoren van enkele belangrijke operationele verbeteringsacties.

De reglementen van de comités bevinden zich in bijlage van het Corporate Governance Charter.

4. Uitvoerend Management Team

4.1 SAMENSTELLING

Willem De Vos	als vaste vertegenwoordiger van ZENDICS BVBA Gedelegeerd Bestuurder / Chief Operating Decision Maker
Hilde Goovaerts	Manager Operational Excellence
Jan Keuppens	Finance and Control Manager
Hans Vercammen	Division Director Specialty Chemicals
David Wijmans	Division Director Metals Recycling

4.2 WERKING

De verantwoordelijkheden van de Gedelegeerd Bestuurder omvatten de ontwikkeling en opvolging van de business plannen voor elke divisie, zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur, de implementatie van de besluiten van de Raad van Bestuur en het opzetten van de vereiste investeringsprogramma's, die vervolgens ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Raad van Bestuur. Verder waakt de Gedelegeerd Bestuurder erover dat de bestaande wetgeving wordt gerespecteerd en dat er binnen geldende veiligheids-, gezondheids- en milieunormen wordt gewerkt.

De Gedelegeerd Bestuurder wordt bijgestaan door het Uitvoerend Management Team. Het Uitvoerend Management Team rapporteert aan de Gedelegeerd Bestuurder en stelt hem in staat om op behoorlijke wijze zijn taken van dagelijks bestuur te volbrengen.

5. Interne controle en het risicobeheersysteem

Campine organiseert het beheer van de interne controle en van de risico's van de Vennootschap aan de hand van de bepaling van haar controleomgeving (algemeen kader) en de vaststelling en rangschikking van de belangrijkste risico's waar ze aan blootgesteld is, evenals via de analyse van de mate waarin ze deze risico's

beheerst en met de opzet van een "controle van de controle". Ze schenkt ook bijzondere aandacht aan de betrouwbaarheid van het proces voor de rapportering en de financiële communicatie.

5.1 DE CONTROLEOMGEVING

- a. Organisatie van de Vennootschap: De Vennootschap is in verschillende afdelingen georganiseerd, die in een organisatieschema weergegeven worden. Elke persoon beschikt over een functiebeschrijving. Er is een procedure voor het delegeren van bevoegdheden. Er is een algemene procedure voor de verschillende werkgebieden waarbinnen het bedrijf zich kan binden zoals personeel, aankoop, verkoop, ... die omvat wordt in de "interne volmachten". In gevallen waar het "potentiële" risico na het aangaan van de verbintenis sterk kan schommelen door de prijsvolatiliteit van het product (energie, grondstoffen, vreemde valuta, ...) gelden specifieke procedures. De beheercontrole valt onder de verantwoordelijkheid van de controllers. De Finance & Control Manager staat in voor de organisatie van het risicobeheer.
- b. Organisatie van de interne controle: het Auditcomité heeft een specifieke taak inzake de interne controle en het risicobeheer van de Vennootschap. Meer informatie ivm de taken van het Auditcomité vindt u bij punt 3.2 hierboven en in ons Corporate Governance Charter.
- c. Ethiek: door de Raad van Bestuur werden een Corporate Governance Charter en een Gedragscode (bijlage van Corporate Governance Charter) opgesteld en goedgekeurd. Deze staan ook op de website.

5.2 DE RISICOANALYSE EN DE CONTROLEWERKZAAMHEDEN

Alle processen – van administratieve tot effectieve productie – worden beheerd in ons Managementhuis, een gedocumenteerd managementsysteem. De risico's op vlak van veiligheid, gezondheid, milieu en kwaliteit worden geïnventariseerd, geëvalueerd, beheerd en bewaakt op een dynamische wijze die "continue verbetering" als maatstaf hanteert. Het Auditcomité herbekijkt de risicoanalyse twee keer per jaar.

De belangrijkste risico's worden beschreven in de toelichting "marktrisico's" in het jaarverslag.

De belangrijkste risico's en onzekerheden inherent aan de sector.

Het management tracht deze op een constructieve manier aan te pakken en besteedt extra aandacht aan:

- Schommelingen van de grondstoffen- en de metaalprijzen. Prijzen schommelen als gevolg van wijzigende vraag en/of aanbod van grondstoffen en eindproducten maar ook door loutere speculatie
- Schommelingen in beschikbaarheid en kostprijs van energie
- Wijzigingen in regelgeving (zowel Vlaamse, Belgische, Europese als mondiale) op gebied van milieu en gezondheid/veiligheid inclusief de wetgeving met betrekking tot verkoop (REACH) en opslag (SEVESO) van chemische producten
- Marktrisico's omvatten: interestrisico, wisselkoersrisico, prijsrisico en kredietrisico

5.3 DE FINANCIËLE INFORMATIE EN COMMUNICATIE

De financiële informatie wordt opgemaakt als volgt:

Een retroplanning geeft een overzicht van alle taken die moeten gebeuren in het kader van de jaarlijkse, halfjaarlijkse en maandelijks afsluiting van de Vennootschap en van haar dochteronderneming, evenals van hun vervalddag. Campine beschikt over een checklist van de daden die de financiële afdeling moet stellen. Het boekhoudteam verschaft de boekhoudkundige cijfers, onder toezicht van de Finance & Control Manager. De controllers verifiëren de geldigheid van deze cijfers en brengen verslag uit. De cijfers worden op basis van volgende technieken geverifieerd:

- coherentietests door vergelijkingen met historische of budgettaire cijfers
- controle van transacties met steekproeven en naargelang hun materialiteit

5.4 TOEZICHT EN EVALUATIE VAN DE INTERNE CONTROLE

De kwaliteit van de interne controle wordt in de loop van het boekjaar beoordeeld:

- door het Auditcomité. In de loop van het boekjaar onderzocht het Auditcomité de halfjaarafsluiting en de specifieke boekhoudkundige verwerkingen. Het heeft ook de geschillen en de belangrijkste risico's van de Vennootschap onderzocht.
- door de Commissaris in het kader van hun beoordeling van de halfjaar- en jaarrekeningen. Indien van toepassing formuleert de Commissaris aanbevelingen ivm het bijhouden van de financiële staten.
- door de Raad van Bestuur m.b.t. toezicht op het dagelijks bestuur. Verder houdt de Raad van Bestuur toezicht op de uitvoering van de taken van het Auditcomité ter zake, onder meer via de rapportering door het Comité.

5.5 TRANSACTIES IN AANDELEN VAN DE VENNOOTSCHAP

Ons Corporate Governance Charter vermeldt de regels inzake transacties in aandelen van de Vennootschap. Ze legt de "key persons" beperkingen op inzake het uitvoeren van transacties tijdens welbepaalde periodes (de "closed periods" en "sperperiodes") en legt een informatieplicht aan de Compliance Officer op bij verhandeling buiten deze periodes.

De Raad van Bestuur heeft Wim De Vos aangesteld als Compliance Officer.

5.6 TRANSACTIES DIE NIET ONDER BELANGENCONFLICTENREGELINGEN VALLEN

Alle transacties met verbonden partijen worden op zakelijke basis gevoerd en conform alle wettelijke bepalingen en het Corporate Governance Charter. Er deden zich geen belangenconflicten voor (artikel 523-524 W.Venn.) tijdens het boekjaar.

Remuneratieverslag

1. Procedure vastleggen remuneratiebeleid en hoogte van de remuneratie

NIET-UITVOERENDE BESTUURDERS

De remuneratie van de niet-uitvoerende Bestuurders en de Voorzitter wordt bepaald in de Statuten van de vennootschap. Deze remuneratie omvat:

- De bestuurdersvergoeding op zich voor het vervullen van het bestuurdersmandaat
- De tantième (variabele vergoeding) die wordt betaald het jaar volgend op het desbetreffende boekjaar in overeenstemming met art 554 van het Wetboek van Vennootschappen
- De bijkomende vergoeding voor deelname aan de Comités waarvan zij deel uitmaken

Niet-uitvoerende Bestuurders ontvangen geen voordelen in natura noch voordelen verbonden aan een pensioenplan.

GEDELEGEERD BESTUURDER

De Raad van Bestuur beslist over de remuneratie van de Gedelegeerd Bestuurder.

De doelstellingen verbonden aan het variabel deel van de remuneratie worden vastgelegd door de Raad van Bestuur na advies van het Benoemings- en Remuneratiecomité. De prestaties van de Gedelegeerd Bestuurder, inclusief het realiseren van de criteria voor het bekomen van de variabele vergoeding, worden beoordeeld door het Benoemings- en Remuneratiecomité.

Tijdens een vergadering van de Raad van Bestuur – waarbij de Gedelegeerd Bestuurder niet aanwezig is – informeert de voorzitter van het Benoemings- en Remuneratiecomité de Bestuurders over de beoordeling die ze vervolgens bespreken.

De Gedelegeerd Bestuurder ontvangt geen enkele vergoeding voor de uitoefening van zijn Bestuurdersmandaat op zich. Volgens artikel 23 van de Statuten, kan de Gedelegeerd Bestuurder een vergoeding krijgen in geval de jaarvergadering hiertoe beslist op voorstel van de Raad van Bestuur en bij afzonderlijke stemming.

ANDERE LEDEN VAN HET UITVOEREND MANAGEMENT TEAM

Het Benoemings- en Remuneratiecomité adviseert over de benoeming, ontslag en remuneratie van de leden van het Uitvoerend Management Team.

De doelstellingen verbonden aan het variabel deel van de remuneratie worden vastgelegd door de Gedelegeerd Bestuurder. De prestaties van het Uitvoerend Management Team worden beoordeeld door de Gedelegeerd Bestuurder – in samenspraak met het Benoemings- en Remuneratiecomité.

2. Het gehanteerde remuneratiebeleid in 2018

NIET-UITVOERENDE BESTUURDERS

De vergoeding van de niet-uitvoerende Bestuurders is bepaald in artikel 23 van de Statuten:

- De Bestuurders die hun mandaat gedurende een volledig boekjaar uitoefenen, ontvangen voor het boekjaar 2018 dertien duizend zevenhonderdvijftig euro (13.750 €) bruto, onafhankelijk van winst of verlies. Het voornoemde bedrag wordt automatisch verhoogd met tweehonderd vijftig euro (250 €), op de eerste dag van het volgende boekjaar.
- De voorzitter die zijn mandaat gedurende een volledig boekjaar uitoefent, ontvangt voor het boekjaar 2018 zevenentwintig duizend vijfhonderd euro (27.500 €) bruto, onafhankelijk van winst of verlies. Het voornoemde bedrag wordt automatisch verhoogd met vijfhonderd euro (500 €), op de eerste dag van het volgende boekjaar.

- De leden van het Auditcomité, het Strategiecomité en van het Benoemings- en Remuneratiecomité krijgen elk een vergoeding gelijk aan duizend tweehonderd vijftig euro (1.250 €) per vergadering waaraan zij deelnemen, behoudens indien de vergadering van het comité plaatsvindt onmiddellijk voor of na een vergadering van de Raad van bestuur.
- Bestuurders die hun mandaat niet voor het gehele boekjaar uitoefenden, worden betaald pro rata de volle maanden van hun mandaat.

Bovenop de vaste vergoeding hebben de niet-uitvoerende Bestuurders nog recht op een toewijzing van de winst – tantième zoals bepaald in artikel 39 van de Statuten:

Het batig saldo die de resultatenrekening aanwijst, maakt de nettowinst van de Vennootschap uit. Van die nettowinst worden vijf ten honderd afgenomen voor de wettelijke reserve. Deze afnemings is niet meer verplicht wanneer het reservefonds één tiende van het vennootschapskapitaal bereikt. Zij moet worden hernomen indien de wettelijke reserve is aangetast. Na aftrek van het deel voor de wettelijke reserves, mag de Raad van Bestuur de algemene aandeelhoudersvergadering voorstellen de winst, na afnemings voor de wettelijke reserves, geheel of gedeeltelijk te storten op speciale reserve -of vooruitzichtenfonds(en).

Van de nettowinst dus na afname van de belasting en het deel voor de wettelijke reserves, wordt een tantième van acht procent toegewezen aan de voltallige Raad van Bestuur, die het onder zijn leden gelijk zal verdelen, met uitzondering van de Bestuurder belast met het dagelijks bestuur, die reeds vergoed wordt voor de uitoefening van zijn mandaat als Gedelegeerd Bestuurder. Enkel de Bestuurders die in de Raad van Bestuur gezeteld hebben gedurende ten minste zes maanden van het boekjaar waarop de tantième betrekking heeft, zijn gerechtigd op de tantième en niet pro rata de duur van hun mandaat in het relevante boekjaar. De Bestuurders die minder dan zes maanden tijdens het relevant boekjaar in de Raad hebben gezeteld zullen niet gerechtigd zijn op een tantième tenzij de jaarvergadering anders beslist.

De Gedelegeerd Bestuurder kan een tantième krijgen zoals bepaald in dit artikel in geval de jaarvergadering hiertoe beslist op voorstel van de Raad van Bestuur en bij afzonderlijke stemming.

De tantième toegewezen aan de Bestuurders in overeenstemming met de vorige paragraaf is gelimiteerd tot tienduizend euro (10.000 €) per Bestuurder per boekjaar. De tantième toegewezen aan de voorzitter van de Raad van Bestuur is gelijk aan het dubbel van de tantième toegewezen aan een Bestuurder overeenkomstig de vorige paragraaf.

In geval de Raad van Bestuur in een specifieke zaak bijstand vraagt aan een Bestuurder, dan is deze Bestuurder gerechtigd op een vergoeding voor gepresteerde werktijd en uitgaven in het kader van de uitoefening van deze bijstand.

Niet-uitvoerende Bestuurders ontvangen geen voordelen in natura noch voordelen verbonden aan een pensioenplan.

GEDELEGEERD BESTUURDER EN ANDERE LEDEN VAN HET UITVOEREND MANAGEMENT TEAM

De Raad van Bestuur – die uiteindelijk beslist over de remuneratie van de Gedelegeerd Bestuurder en het Uitvoerend Management Team – ziet erop toe dat hun prestaties gericht zijn op de continuïteit en lange termijnresultaten van de onderneming en dat hun vergoeding in verhouding staat tot hun prestaties en in het belang van alle ‘stakeholders’.

Volgens de Statuten van de onderneming is de verplichting vermeld in artikel 520ter, 2e lid en artikel 525, laatste lid van het Wetboek van Vennootschappen, niet van toepassing op uitvoerende Bestuurders, de personen aan wie, alleen of gezamenlijk, het dagelijks bestuur is opgedragen en de andere leiders bedoeld in artikel 96, §3, laatste lid van het Wetboek van Vennootschappen van de Vennootschap.

GEDELEGEERD BESTUURDER - ZENDICS

ZENDICS ontvangt geen enkele vergoeding voor de uitoefening van zijn bestuurdersmandaat op zich.

ZENDICS ontvangt, voor de uitvoering van zijn functie, een vergoeding die is gebaseerd op marktreferenties en bestaat uit een vast en een variabel deel.

Het variabel gedeelte bestaat uit 2 componenten:

- een deel 'niet financiële objectieven' (met een maximaal bedrag tot 10% van de bruto jaarvergoeding), en
- een deel 'financiële objectieven' (met een maximaal bedrag tot 100 K€).

Deze objectieven worden vastgelegd door de Raad van Bestuur na advies van het Benoemings- en Remuneratiecomité. De objectieven worden jaarlijks opgesteld en lopen over het ganse boekjaar en sommige mogelijk over meerdere boekjaren. De keuze van de objectiefgebieden kan jaarlijks verschillen afhankelijk van wijzigende economische omstandigheden, regelgeving, organisatie, strategie en andere factoren.

De prestaties van ZENDICS, inclusief het realiseren van de criteria voor het bekomen van de variabele vergoeding, worden beoordeeld door het Benoemings- en Remuneratiecomité.

ZENDICS neemt geen deel aan een groeps- en hospitalisatieverzekering noch aan enig pensioenplan.

Overige voordelen: een vast maandbedrag (1.250 €/m) ter vergoeding van alle huur- en dagelijkse verplaatsingskosten en de terugbetaling van onkosten gemaakt voor de uitvoering van de functie.

De contractuele bepalingen van aanwervings- en vertrekregelingen van ZENDICS voorzien niet in enige specifieke compensatiemaatregelen, andere dan een opzeg van 12 maanden.

Er bestaat geen terugvorderingsrecht ten gunste van de Vennootschap wanneer de variabele remuneratie toegekend aan ZENDICS zou zijn toegekend op basis van onjuiste financiële gegevens.

ANDERE LEDEN VAN HET UITVOEREND MANAGEMENT TEAM

De remuneratie van de leden van het Uitvoerend Management Team, is gebaseerd op marktreferenties en bestaat uit een vast en een variabel deel.

Het variabel deel van de remuneratie is gebaseerd op bedrijfs-, afdelings-, en persoonlijke objectieven. Deze objectieven omvatten zowel financiële als niet-financiële targets. De objectieven worden jaarlijks opgesteld en lopen over het ganse boekjaar en sommige mogelijk over meerdere boekjaren. De keuze van de objectieven kan jaarlijks verschillen afhankelijk van wijzigende economische omstandigheden, regelgeving, organisatie, strategie en andere factoren.

De leden van het Uitvoerend Management Team nemen deel aan een pensioenplan op basis van vaste toezeggingen.

De leden van het Uitvoerend Management Team nemen – zoals elke medewerker van de onderneming – deel aan een groeps- en hospitalisatieverzekering. Overige voordelen kunnen omvatten: representatiekosten, bedrijfswagen, internetaansluiting en telefoon conform de lokale marktpraktijken.

De contractuele bepalingen van aanwervings- en vertrekregelingen van de leden van het Uitvoerend Management Team voorzien in de wettelijke opzegtermijnen, met een mogelijke afwijking tot max. 12 maanden in geval van vervroegde beëindiging.

Er bestaat geen terugvorderingsrecht ten gunste van de Vennootschap wanneer de variabele remuneratie toegekend aan het Uitvoerend Management Team zou zijn toegekend op basis van onjuiste financiële gegevens.

Bij gelijkaardige omstandigheden wordt dit remuneratiebeleid ook de twee volgende jaren toegepast.

3. Overzicht remuneratie 2018

NIET-UITVOERENDE BESTUURDERS

In 2018 hebben de niet-uitvoerende Bestuurders volgende brutovergoedingen ontvangen voor de uitoefening van hun bestuurdersmandaat:

	F.-W. Hempel	FLG Belgium vanaf 22/05/18	BERNUS	DELOX	H.-R. Orgs	Christulf tot 30/09/18	Totaal
Bestuurdersvergoeding	13.750 €	8.021 €	13.750 €	27.500 €	13.750 €	10.313 €	87.083 €
Vergoeding comités	0 €	1.250 €	1.250 €	1.250 €	5.000 €	3.750 €	12.500 €
Totaal	13.750 €	9.271 €	15.000 €	28.750 €	18.750 €	14.063 €	99.583 €

Over het boekjaar 2018 ontvangen de niet-uitvoerende Bestuurders een tantième als volgt:

	F.-W. Hempel	FLG Belgium vanaf 22/05/18	BERNUS	DELOX	H.-R. Orgs	Christulf tot 30/09/18	Totaal
Tantièmes	10.000 €	10.000 €	10.000 €	20.000 €	10.000 €	0 €	60.000 €

In 2018 ontving geen enkele niet-uitvoerende Bestuurder enige aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen van het bedrijf of de Groep te verwerven; noch enige voordelen in natura noch voordelen verbonden aan een pensioenplan.

GEDELEGEERD BESTUURDER EN ANDERE LEDEN VAN HET UITVOEREND MANAGEMENT TEAM

Totale kost voor de onderneming	ZENDICS	andere leden van het Uitvoerend Management Team	Totaal
Aantal personen	1	4	5
Vaste vergoeding	280.000 €	653.495 €	933.495 €
Variabele vergoeding	90.940 €	126.294 €	217.234 €
Subtotaal	370.940 €	779.789 €	1.150.729 €
Pensioenen(basis: vaste toezeggingen) en invaliditeitsverzekering	0 €	41.325 €	41.325 €
Overige voordelen	15.000 €	33.667 €	48.667 €
Totaal	385.940 €	854.781 €	1.240.721 €

Het vast en variabel gedeelte omvat de totale kost voor de werkgever, m.a.w. inclusief alle patronale lasten voor de leden met werknemersstatuut en de totaal gefactureerde vergoeding voor de leden met een managementvennootschap.

De variabele vergoeding is de vergoeding voor prestaties die in 2018 werden geleverd maar pas in 2019 worden uitbetaald.

Gedurende het boekjaar 2018 heeft noch de Gedelegeerd Bestuurder noch een lid van het Uitvoerend Management Team (Hilde Goovaerts, Jan Keuppens, David Wijmans, Hans Vercammen) enige aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen van het bedrijf of de Groep te verwerven ontvangen.

DELOX BVBA,
vertegenwoordigd door haar vaste
vertegenwoordiger dhr. Patrick De Groot

4. Dividendpolitiek

Ons dividendbeleid is erop gericht om jaarlijks een dividend uit te keren aan onze aandeelhouders. De hoogte van dit dividend is afhankelijk van bepaalde financiële parameters zoals nettowinst, beschikbare cash, toekomstige financieringsbehoeften, enz. Het beoogde dividend zou ongeveer een derde van de nettowinst, verdeeld over alle aandelen, bedragen.

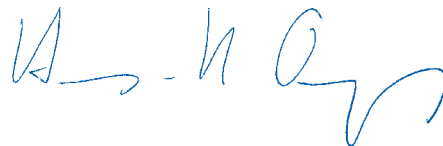
De Raad van Bestuur van Campine nv vraagt de algemene vergadering der aandeelhouders het jaarverslag van de Raad van Bestuur, inclusief de verklaring inzake deugdelijk bestuur en het remuneratieverslag goed te keuren.

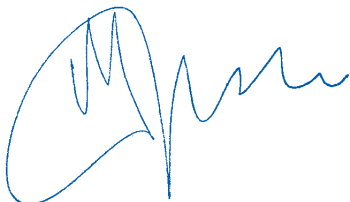
ZENDICS BVBA,
vertegenwoordigd door haar vaste
vertegenwoordiger dhr. Willem De Vos

Dhr. Friedrich-Wilhelm Hempel

Dhr. Hans-Rudolf Orgs

BERNUS BVBA,
vertegenwoordigd door haar vaste
vertegenwoordiger mevr. An Nuyttens

FLG BELGIUM SPRL,
vertegenwoordigd door haar vaste
vertegenwoordiger mevr. Dina Brughmans

Geconsolideerde jaarrekening 2018

1. Geconsolideerde winst- en verliesrekening op 31 december 2018	35
2. Geconsolideerde balans per 31 december 2018	37
3. Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen op 31 december 2018	38
4. Geconsolideerd kasstroomoverzicht op 31 december 2018	39
5. Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening op 31 december 2018	40
5.1. Algemene informatie	40
5.2. Belangrijke waarderingsregels	40
5.3. Oordeelsvorming en gebruik van inschattingen	50
5.4. Operationele segmenten	51
5.5. Andere operationele kosten en opbrengsten	55
5.6. Financieringskosten	56
5.7. Winstbelastingslasten	56
5.8. Dividenden en tantièmes	57
5.9. Materiële vaste activa	58
5.10. Immateriële vaste activa	59
5.11. Dochteronderneming	59
5.12. Voorraden	59
5.13. Financiële activa	60
5.14. Andere financiële activa en verplichtingen	61
5.15. Kapitaal	62
5.16. Bankschulden (exclusief financiële leaseverplichtingen)	62
5.17. Uitgestelde belastingen	63
5.18. Handels- en andere verplichtingen	63
5.19. Liquiditeitsrisico	64
5.20. Financiële instrumenten	64
5.21. Voorzieningen	67
5.22. Transacties zonder kasstroom	67
5.23. Voorwaardelijke verplichtingen	67
5.24. Verbintenissen	67
5.25. Operationele leaseovereenkomsten	67
5.26. Op aandelen gebaseerde betalingen	68
5.27. Kosten van personeelsbeloningen	68
5.28. Vergoedingen na uitdiensttreding	68
5.29. Marktrisico	71
5.30. Gebeurtenissen na balansdatum	72
5.31. Verbonden partijen	72
5.32. Transacties met verbonden partijen	73
5.33. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	74
5.34. Beloningen voor managers op sleutelposities	74
5.35. Goedkeuring voor publicatie van de jaarrekening	74
Verslag van de Commissaris	75

1. Geconsolideerde winst- en verliesrekening op 31 december 2018

'000 €	Toelichting	31/12/2018	31/12/2017
Opbrengsten	4	210.262	216.501
Andere bedrijfsopbrengsten	5	3.115	3.289
Gebruikte grondstoffen en hulpstoffen		-176.024	-179.535
Kosten van personeelsbeloningen	27	-13.614	-13.403
Kosten van afschrijvingen	9 / 10	-2.756	-2.689
Wijziging van voorziening m.b.t. sanering	21	-	-520
Andere operationele kosten	5	-12.857	-11.021
Operationeel resultaat (EBIT)		8.126	12.622
Indekkingsresultaten	14	504	-1.057
• <i>Afgesloten indekkingen</i>		705	-642
• <i>Wijziging in open positie</i>		-201	-415
Financieringskosten	6	-475	-678
Netto financieel resultaat		29	-1.735
Resultaat voor belastingen (EBT)		8.155	10.887
Belastingen	7	-2.325	-3.879
Resultaat van het boekjaar (EAT)		5.830	7.008
Toewijsbaar aan:			
Minderheidsbelang		-	-
Aandeelhouders van de moedermaatschappij		5.830	7.008
Resultaat per aandeel (in €)	8		
Aantal aandelen		1.500.000	1.500.000
Resultaat van het boekjaar (basis & verwaterd)		3,89	4,67

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT

'000 €	Toelichting	31/12/2018	31/12/2017
Resultaat van het boekjaar		5.830	7.008
Andere elementen van het totaalresultaat van de periode:			
Elementen die in de toekomst geherklasseerd zullen worden naar de winst- of verliesrekening		-	-
Elementen die in de toekomst niet geherklasseerd zullen worden naar de winst- of verliesrekening (actuariële resultaten van pensioenverplichtingen)	28	12	-113
Totaalresultaat van het boekjaar		5.842	6.895
Toewijsbaar aan:			
Minderheidsbelang		-	-
Aandeelhouders van de moedermaatschappij		5.842	6.895

2. Geconsolideerde balans per 31 december 2018

'000 €	Toelichting	31/12/2018	31/12/2017
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	9	10.495	7.386
Immateriële vaste activa	10	223	259
Uitgestelde belastingsactiva	17	83	153
Geblokkeerde gelden / rekening		275	275
		11.076	8.073
Vlottende activa			
Voorraad	12	27.740	28.226
Handels- en andere vorderingen	13	22.633	35.513
Derivaten	14	-	213
Geldmiddelen en kasequivalenten		121	148
		50.494	64.100
TOTAAL ACTIVA		61.570	72.173
EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN			
Kapitaal en reserves			
Uitgegeven kapitaal	15	4.000	4.000
Overgedragen winsten		25.529	20.582
• <i>Wettelijke reserves</i>		965	965
• <i>Andere reserves en overgedragen resultaten</i>		24.564	19.617
Eigen vermogen toewijsbaar aan houders van de gewone aandelen van de moedermaatschappij		29.529	24.582
Totaal eigen vermogen		29.529	24.582
Lange termijnverplichtingen			
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	28	1.205	1.299
Uitgestelde belastingsverplichtingen	17	-	18
Voorzieningen	21	1.090	1.090
		2.295	2.407
Korte termijnverplichtingen			
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	28	104	83
Handels- en andere verplichtingen	18	16.356	20.538
Derivaten	14	59	71
Winstbelastingen		4.020	5.523
Voorschotten op rekening-courant en leningen	16	2.035	5.503
Voorschotten uit factoring	16	7.172	13.466
		29.746	45.184
Totaal verplichtingen		32.041	47.591
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN		61.570	72.173

3. Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen op 31 december 2018

'000 €	Uitgegeven kapitaal	Ingehouden winst	Toewijsbaar aan houders van gewone aandelen van de moedermaatschappij	Totaal
Balans per 31 december 2016	4.000	15.187	19.187	19.187
Totaalresultaat van het boekjaar	-	6.895	6.895	6.895
Dividenden en tantièmes	-	-1.500	-1.500	-1.500
Balans per 31 december 2017	4.000	20.582	24.582	24.582
Totaalresultaat van het boekjaar	-	5.842	5.842	5.842
Dividenden en tantièmes (toelichting 8)	-	-895	-895	-895
Balans per 31 december 2018	4.000	25.529	29.529	29.529

In de ingehouden winst per 31 december 2018 ten belope van 25.529 K€ is een bedrag van 28 K€ mbt reserves voor verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttredingen opgenomen.

4. Geconsolideerd kasstroomoverzicht op 31 december 2018

'000 €	Toelichting	31/12/2018	31/12/2017
BEDRIJFSACTIVITEITEN			
Resultaat van het boekjaar		5.830	7.008
Aanpassing voor:			
Andere baten en lasten (investeringsubsidies)		-	-
Andere baten en lasten (indekkingsresultaten)	14	-504	1.057
Financieringskosten	6	475	678
(Uitgestelde) belastingen in het totaalresultaat	7	2.325	3.879
Kosten van afschrijvingen	9/10	2.756	2.689
Wijziging in voorzieningen (incl. pensioenregeling)		-61	351
Wijziging in waardevermindering voorraad	12	-121	29
Wijziging in waardevermindering handelsvorderingen	13	38	50
Andere		5	1
Operationele kasstroom vóór bewegingen in werkkapitaal		10.743	15.742
Wijziging in voorraden	12	607	2.050
Wijziging in vorderingen	13	12.842	-6.916
Wijzigingen in handels- en andere verplichtingen	18	-4.182	-4.466
Operationele kasstroom		20.010	6.410
Indekkingsresultaten		705	-642
Betaalde rente	6	-475	-678
Betaalde winstbelastingen		-3.781	-
Operationele netto kasstroom		16.459	5.090
INVESTERINGEN			
Aankoop van materiële vaste activa	9	-5.708	-3.230
Aankoop van immateriële vaste activa	10	-121	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-5.829	-3.230
FINANCIERINGSACTIVITEITEN			
Betaalde dividenden en tantièmes	8	-895	-1.500
Wijziging in voorschotten in rekening-courant	16	-3.468	12
Wijziging in voorschotten m.b.t. factoring	16	-6.294	-468
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-10.657	-1.956
Nettowijziging in geldmiddelen en kasequivalenten		-27	-96
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van de verslagperiode		148	244
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de verslagperiode		121	148

5. Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening op 31 december 2018

5.1. ALGEMENE INFORMATIE

Campine nv (de entiteit) is een onderneming die valt onder toepassing van de Belgische wetgeving. De maatschappelijke zetel en hoofdplaats van activiteiten zijn vermeld in de Corporate Data. De hoofdactiviteit van de entiteit en zijn dochterondernemingen (de Groep) worden omschreven in dit jaarverslag.

5.2. BELANGRIJKE WAARDERINGSREGELS

De jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards ("IFRS") zoals aanvaard binnen de Europese Unie. De Groep heeft dit jaar alle nieuwe en herziene Standaarden en Interpretaties toegepast die relevant zijn voor de activiteiten en die ingaan voor de jaarlijkse rapporteringperiode die aanvangt op 1 januari 2018.

Volgende Standaarden en Interpretaties werden van toepassing in 2018, maar hebben geen belangrijk effect op de presentatie, de toelichting of de financiële resultaten van de Groep.

- Aanpassing van IAS 40 Overdracht van vastgoedbeleggingen
- Aanpassing van IFRS 2 Classificatie en waardering van op aandelen gebaseerde betalingen
- Aanpassing van IFRS 4 Toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten met IFRS 4 Verzekeringscontracten
- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS 2014-2016 cyclus: Wijzigingen aan IFRS 1 en IAS 28
- IFRIC 22 Transacties in vreemde valuta en voorafbetalingen
- IFRS 9 Financiële Instrumenten en de daaropvolgende aanpassingen (zie toelichting 5.2.6 en 5.20)
- IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten (zie toelichting 5.2.3)

Standaarden en interpretaties gepubliceerd, maar nog niet van toepassing voor het boekjaar beginnend op 1 januari 2019.

- Aanpassing van IAS 19 Planwijzigingen, inperkingen en afwikkelingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IAS 28 Lange termijn investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IFRS 9 Kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve compensatie (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019)
- Aanpassing van IFRS 10 en IAS 28 Verkoop of inbreng van activa tussen een investeerder en de geassocieerde deelneming of joint venture (ingangdatum voor onbepaalde duur uitgesteld, en daarom is ook de goedkeuring binnen de Europese Unie uitgesteld)
- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS 2015-2017 cyclus (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de E.U.)
- IFRIC 23 Onzekerheid over de fiscale behandeling van winsten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRS 14 Uitgestelde rekeningen in verband met prijsregulering (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRS 16 Lease-overeenkomsten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019)
- IFRS 17 Verzekeringscontracten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2021, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)

IFRS 16 zet de uitgangspunten uiteen voor de opname, waardering, presentatie en informatieverschaffing van leaseovereenkomsten. Leasenemers zijn verplicht alle leaseovereenkomsten in één balansmodel op te nemen, vergelijkbaar met de verwerking van financiële leaseovereenkomsten onder IAS 17. Op de aanvangsdatum van de leaseovereenkomst zullen leasenemers een leaseverplichting erkennen (dit is de verplichting om het leasebedrag te betalen) alsmede een met

een gebruiksrecht overeenstemmend actief (dit is een actief dat het gebruiksrecht vertegenwoordigt van het onderliggende actief gedurende de leaseperiode). Het met een gebruiksrecht overeenstemmend actief wordt afgeschreven gedurende de looptijd van de leaseovereenkomst, tenzij de eigendom van het onderliggende actief aan het eind van de leasetermijn wordt overgedragen aan Campine. In het laatste geval vindt een afschrijving plaats over de gebruiksduur van het onderliggende actief. Rentekosten worden opgenomen op de leaseverplichting. De leaseverplichting wordt geherwaardeerd wanneer zich bepaalde gebeurtenissen voordoen (bijvoorbeeld een verandering in de leaseperiode, een verandering in toekomstige leasebetalingen als gevolg van een verandering in de index). Dergelijke herwaarderingen van de leaseverplichting worden meestal geboekt als een aanpassing aan het actief betreffende het met een gebruiksrecht overeenstemmend actief. De administratieve verwerking van lessors is onder IFRS 16 vrijwel gelijk aan IAS 17. Ten slotte zijn de eisen op het gebied van informatieverschaffing onder IFRS 16 uitgebreider vergeleken met IAS 17 (zie toelichting 5.25)

De Groep verwacht geen belangrijke impact op de presentatie, de toelichting of de financiële resultaten als gevolg van deze nieuwe of gewijzigde standaarden en interpretaties behalve voor IFRS 16.

5.2.1. Consolidatieprincipes

De geconsolideerde jaarrekening omvat de jaarrekening van de entiteit en de entiteiten waarover de entiteit zeggenschap heeft (haar dochterondernemingen). Een investeerder oefent zeggenschap over een deelneming uit als hij is blootgesteld aan, of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van zijn betrokkenheid bij de deelneming en over de mogelijkheid beschikt deze opbrengsten via zijn macht over de deelneming te beïnvloeden. De baten en lasten van verworven of afgestoten dochterondernemingen worden in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen vanaf de overnamedatum tot op de datum waarop de moedermaatschappij geen zeggenschap meer uitoefent. Als een entiteit van de Groep andere grondslagen voor financiële verslaggeving hanteert dan die voor vergelijkbare transacties en gebeurtenissen in soortgelijke omstandigheden in

de geconsolideerde jaarrekening worden toegepast, wordt indien noodzakelijk haar jaarrekening aangepast ten behoeve van de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening. Saldi en transacties, baten en lasten binnen de Groep dienen volledig te worden geëlimineerd.

Wijzigingen in het belang van de Groep in een dochteronderneming die niet tot een verlies van zeggenschap leiden, worden behandeld als eigenvermogenstransacties. De boekwaarden van het belang van de Groep en de minderheidsbelangen worden derhalve aangepast om de nieuwe proportionele belangen in de dochteronderneming te weerspiegelen.

Wanneer de Groep de zeggenschap verliest over een dochteronderneming wordt de winst of het verlies bij afstoting berekend als het verschil tussen (i) de som van de reële waarde van de overgedragen vergoeding en de reële waarde van het aangehouden belang en (ii) de voorheen opgenomen boekwaarden van de activa (met inbegrip van goodwill) en de verplichtingen van de dochteronderneming en de eventuele minderheidsbelangen. Bedragen die voorheen opgenomen zouden zijn in de andere elementen van het totaalresultaat met betrekking tot de dochteronderneming worden op dezelfde manier opgenomen (d.i. herclassificatie naar winst of verlies of rechtstreeks naar het overgedragen resultaat) als wanneer de betreffende activa of verplichtingen werden afgestoten. De reële waarde van elk aangehouden belang in de vroegere dochteronderneming op datum van het verlies van zeggenschap wordt als de reële waarde bij initiële opname beschouwd voor waardering volgens IAS 39 Financiële instrumenten: opname en waardering, of indien van toepassing, als de kost bij initiële opname van een geassocieerde deelneming of entiteit waarover gezamenlijk zeggenschap wordt uitgeoefend. Minderheidsbelangen in dochterondernemingen worden afzonderlijk voorgesteld naast het eigen vermogen van de Groep. Het minderheidsbelang kan initieel gewaardeerd worden aan de reële waarde of overeenkomstig het aandeel in de reële waarde van de overgenomen identificeerbare netto-activa. De keuze voor de waardering van de minderheidsbelangen wordt geval per geval gekozen. Na de overname worden

de minderheidsbelangen gewaardeerd als het initiële bedrag van de minderheidsbelangen plus het aandeel van deze minderheidsbelangen in de toekomstige wijzigingen in eigen vermogen. Het totaalresultaat wordt aan de minderheidsbelangen toegewezen, zelfs als dit een negatief saldo als gevolg kan hebben.

5.2.2. Bedrijfscombinaties

De verwerving van dochterondernemingen wordt verwerkt volgens de overnamemethode. De kostprijs van de bedrijfscombinatie wordt gewaardeerd als het totaal van de reële waarde, op de dag van de ruil, van de afgestane activa, aangegane of overgenomen verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, en de eigen vermogensinstrumenten uitgegeven door de Groep in ruil voor zeggenschap over de overgenomen partij. De identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, van de overgenomen partij, die voldoet aan de opnamecriteria in IFRS 3 worden opgenomen tegen netto reële waarde op de overnamedatum, met uitzondering van de vaste activa (of groepen van activa die worden afgestoten) die worden geclassificeerd als aangehouden ter verkoop, die zijn opgenomen tegen reële waarde min verkoopkosten.

Goodwill die verworven is in een bedrijfscombinatie wordt opgenomen als een actief en eerst gewaardeerd tegen zijn kostprijs, zijnde de waarde waarmee de kostprijs van de bedrijfscombinatie het belang van de overnemende partij in de netto reële waarde van de identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen overschrijdt.

Indien, na herbeoordeling, het aandeel van de Groep in de netto reële waarde van de activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen de kostprijs van de bedrijfscombinatie overschrijdt, wordt het desbetreffende surplus onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening. Het minderheidsbelang in de overgenomen partij wordt eerst opgenomen tegen het minderheidsaandeel van de netto reële waarde van de activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen.

Aan de overname gerelateerde kosten worden onmiddellijk in winst en verlies opgenomen wanneer ze worden opgelopen.

Waar toepasbaar omvat de vergoeding voor de overname elk actief of verplichting als gevolg van een voorwaardelijke vergoedingsovereenkomst, dat gewaardeerd wordt aan de reële waarde op overnamedatum. Toekomstige wijzigingen aan deze reële waardes worden retrospectief verwerkt als ze beantwoorden aan aanpassingen tijdens de waarderingsperiode (zie hieronder). Alle andere wijzigingen aan de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding opgenomen als actief of verplichting worden opgenomen in overeenstemming met de relevante IFRS. Wijzigingen aan de reële waarde van voorwaardelijke vergoedingen geclassificeerd als eigen vermogen worden niet opgenomen. Wanneer een bedrijfscombinatie in verschillende fasen wordt gerealiseerd, wordt het voorheen aangehouden belang van de Groep geherwaardeerd aan de reële waarde op overnamedatum (d.i. de datum waarop de zeggenschap wordt verworven) en de eventuele winst of het eventuele verlies wordt rechtstreeks in winst of verlies opgenomen. Bedragen die voorheen werden opgenomen in de andere elementen van het totaalresultaat als gevolg van het belang in de overgenomen partij, worden geherklasseerd naar winst of verlies, op dezelfde basis die vereist zou zijn indien de overnemende partij het voorheen aangehouden belang direct had vervreemd.

5.2.3. Opbrengsten van contracten met klanten

Op basis van IFRS 15 is een vijfstappenmodel ontwikkeld voor de verantwoording van opbrengsten die voortvloeien uit contracten met klanten:

- Identificering van het contract
 - Identificering van de prestatieverplichtingen
 - Bepaling van de transactieprijs
 - Toewijzing van de transactieprijs aan de prestatieverplichtingen
 - Opneming van de opbrengsten wanneer of als de Groep aan een prestatieverplichting heeft voldaan
- Conform IFRS 15 worden opbrengsten opgenomen voor het bedrag van de vergoeding waarop een entiteit verwacht recht te hebben in ruil voor de overdracht van goederen of diensten aan een klant.

Aard van de verkooptransacties: De Groep is actief in de metaalsector en dus bevatten contracten met klanten in het algemeen de verkoop van deze

metaalhoudende producten, die gekwalificeerd worden als onderscheiden prestatieverplichtingen. Aanvullende diensten, zoals transport, worden niet geacht materieel van aard te zijn. Bijgevolg vindt de erkenning van de opbrengsten plaats op het moment dat de controle over de goederen aan de klant werd overgedragen, in het algemeen bij levering van deze goederen en rekening houdende met de gehanteerde incoterm regels.

De Groep heeft geen transacties en/of contracten afgesloten die volumekortingen, handelskortingen, (aanvullende) diensten, klantenservice of gebundelde verkoopcontracten van materiële aard hebben.

Campine werkt met eigen verkooppersoneel voor de meeste verkopen in Europa en met distributeuren en agenten in de rest van de wereld.

5.2.4. Leaseovereenkomsten

Een leaseovereenkomst wordt geclassificeerd als een financiële lease indien hiermee nagenoeg alle aan de eigendom verbonden risico's en voordelen worden overgedragen aan de lessee. Alle andere leaseovereenkomsten worden ingedeeld als een operationele lease.

Activa aangehouden op grond van een financiële lease worden opgenomen als activa van de Groep tegen hun reële waarde op het tijdstip van het aangaan van de leaseovereenkomst of, indien lager, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. De overeenkomstige verplichtingen ten opzichte van de lessor worden opgenomen in de balans als een financiële leaseverplichting. De leasebetalingen dienen deels als financieringskosten te worden opgenomen en deels als aflossing van de uitstaande verplichting. De financieringskosten dienen zodanig aan elke periode tijdens de leaseperiode te worden toegerekend dat dit resulteert in een constante periodieke rente over het resterende saldo van de verplichting. Financieringskosten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening, tenzij ze rechtstreeks zijn toe te rekenen aan een in aanmerking komend actief. In dit geval worden ze geactiveerd in overeenstemming met de algemene waarderingsregels van de Groep m.b.t. financieringskosten (zie onder).

Leasebetalingen op grond van een operationele lease moeten op tijdsevenredige basis als last worden opgenomen gedurende de leaseperiode. Ontvangen en te ontvangen voordelen als stimulans om een operationele lease aan te gaan worden tevens op een tijdsevenredige basis over de leaseperiode gespreid.

5.2.5. Vreemde valuta

De individuele jaarrekening van elke entiteit die behoort tot de Groep wordt gepresenteerd in de valuta van de primaire economische omgeving waarin de entiteit actief is (haar functionele munt). Voor consolidatiedoeleinden zal het resultaat en de financiële positie van elke entiteit uitgedrukt worden in Euro. De Euro is de functionele valuta van de Groep, en is tevens de presentatievaluta voor de geconsolideerde jaarrekening. Bij het opstellen van de jaarrekening van de individuele entiteiten worden de verrichtingen luidende in een valuta die niet de functionele valuta van de entiteit is (vreemde valuta) opgenomen door op het bedrag in vreemde valuta de contante wisselkoers toe te passen die op de datum van de transactie geldt tussen de functionele valuta en de vreemde valuta. Op iedere balansdatum worden monetaire posten die in een vreemde valuta luiden omgerekend op basis van de slotkoers. Niet-monetaire posten die op basis van de historische kostprijs worden gewaardeerd blijven gewaardeerd tegen de wisselkoers die geldt op de transactiedatum. Valutakoersverschillen die voortvloeien uit de afwikkeling van monetaire posten of uit de omrekening van de monetaire posten tegen een koers die verschilt van de koers waartegen ze in de verslagperiode of in voorgaande jaarrekeningen bij eerste opname zijn omgerekend, worden in de winst- en verliesrekening opgenomen in de periode waarin ze zich voordoen (in andere bedrijfsopbrengsten of andere operationele kosten). Voor presentatiedoeleinden van de geconsolideerde jaarrekening worden vorderingen en verplichtingen van buitenlandse Groepsactiviteiten (inclusief vergelijkende cijfers) uitgedrukt in EUR, gebruik makend van de slotkoers op balansdatum. Baten en lasten (inclusief vergelijkende cijfers) worden omgerekend tegen de gemiddelde koers over de periode, tenzij de wisselkoers aanzienlijke schommelingen heeft gekend gedurende die periode, in dat geval wordt de wisselkoers op de transactiedata gebruikt. Valutakoersverschillen

worden als een afzonderlijke component van het eigen vermogen opgenomen en getransfereerd naar de valutakoersreserves. Deze uitgestelde valutakoersverschillen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen in de periode waarin de buitenlandse activiteit wordt afgestoten.

5.2.6. Financiële instrumenten

In juli 2014 finaliseerde de IASB de hervorming van de beginselen voor de financiële verslaggeving over financiële instrumenten en publiceerde IFRS 9 (zoals herzien in 2014), welke de vereisten bevat voor a) de classificatie en waardering van financiële activa en financiële verplichtingen, b) de bijzondere waardeverminderingverliezen, en c) hedge accounting. IFRS 9 (zoals herzien in 2014) vervangt IAS 39 Financiële Instrumenten : Opname en waardering van financiële instrumenten vanaf het boekjaar 2018.

De Groep heeft ervoor gekozen om de cijfers van de vergelijkende periode 2017 niet aan te passen voor de impact van IFRS 9 aangezien het geen materiële impact heeft voor Campine.

Classificatie en waardering van financiële activa

Financiële activa en financiële verplichtingen worden erkend wanneer een groepsentiteit partij wordt bij de contractuele bepalingen van het financiële instrument.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden initieel gewaardeerd aan reële waarde. Transactiekosten die rechtstreeks toegewezen kunnen worden aan de verwerving of uitgifte van financiële activa en financiële verplichtingen (andere dan de financiële activa en passiva gewaardeerd tegen reële waarde via resultaat) worden toegevoegd aan of in mindering gebracht van de reële waarde van de financiële vaste activa of financiële verplichtingen bij de initiële opname. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van financiële activa of financiële passiva tegen reële waarde gewaardeerd tegen reële waarde via resultaat worden onmiddellijk erkend in de winst- en verliesrekening.

De datum van eerste toepassing (dat wil zeggen de datum waarop de Groep haar bestaande financiële

activa en financiële verplichtingen heeft beoordeeld in termen van de vereisten van IFRS 9) is 1 januari 2018. Bijgevolg past de Groep de vereisten van IFRS 9 toe op de instrumenten die zijn opgenomen in de balans per 1 januari 2018, en past het de vereisten van IFRS 9 niet toe op de instrumenten die niet langer zijn opgenomen in de balans per 1 januari 2018.

Het management van de Groep heeft de bestaande financiële activa en verplichtingen van de Groep per 1 januari 2018 geanalyseerd en beoordeeld op basis van de feiten en omstandigheden die op die datum bestonden, en heeft besloten dat bij de eerste toepassing van IFRS 9 de financiële activa die onder IAS 39 in de categorie "Leningen en Vorderingen" werden geclassificeerd, zoals handelsvorderingen, geldmiddelen en kasequivalenten, worden geclassificeerd en gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder IFRS 9.

Schuldinstrumenten die aan de volgende voorwaarden voldoen, worden vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs:

- Het financiële actiefbestanddeel wordt aangehouden binnen een bedrijfsmodel waarvan het doel erin bestaat om de contractuele kasstromen te innen, en
- De contractuele bepalingen van het actiefbestanddeel leiden op specifieke data tot kasstromen die enkel de terugbetaling van de hoofdsom en interesten op de uitstaande hoofdsom betreffen.

De effectieve rentemethode is een methode om de geamortiseerde kostprijs van een schuldinstrument te berekenen en om de rentebaten toe te wijzen aan de relevante periode.

De geamortiseerde kostprijs van een financieel actiefbestanddeel is het bedrag waaraan het actiefbestanddeel bij de eerste opname in de balans wordt gewaardeerd, verminderd met de hoofdsomaflossingen en vermeerderd met de volgens de effectieve rentemethode bepaalde cumulatieve amortisatie van het eventuele verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag, en, voor financiële activa, aangepast voor een

eventuele voorziening voor verliezen. Anderzijds is de bruto boekwaarde van een financieel actiefbestanddeel de geamortiseerde kostprijs van een financieel actiefbestanddeel voor een eventuele voorziening voor verliezen.

De classificatie en waardering van financiële verplichtingen van de Groep werd niet gewijzigd door de vereisten van IFRS 9.

Alle financiële verplichtingen van de Groep worden bijgevolg gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs door toepassing van de effectieve rentemethode.

Waardevermindering van financiële activa

Met betrekking tot de waardevermindering van financiële activa vereist IFRS 9 een model gebaseerd op verwachte kredietverliezen ('expected credit loss'-model), in tegenstelling tot het model dat uitgaat van opgelopen kredietverliezen ('incurred loss'-model) onder IAS 39. Het model gebaseerd op verwachte kredietverliezen vereist dat de Groep op elke verslagdatum de verwachte kredietverliezen en veranderingen in die verwachte kredietverliezen opneemt, om wijzigingen in het kredietrisico sinds de eerste opname weer te geven.

In het bijzonder vereist IFRS 9 dat de Groep een voorziening boekt voor verwachte kredietverliezen op handelsvorderingen en geldmiddelen en kasequivalenten.

Het bedrag van de verwachte kredietverliezen wordt op elke verslagdatum geactualiseerd om veranderingen in het kredietrisico sinds de eerste opname van het respectievelijke financiële instrument weer te geven.

IFRS 9 biedt een vereenvoudigde methode voor het vaststellen van de voorziening als een bedrag dat gelijk is aan de verwachte kredietverliezen voor handelsvorderingen zonder een significante financieringscomponent (korte termijn handelsvorderingen). De verwachte kredietverliezen op deze financiële activa worden geraamd aan de hand van een voorzieningsmatrix die gebaseerd is op de historische kredietverliezen van de Groep, aangepast aan factoren die eigen zijn aan de

leningnemer, voor de algemene economische omstandigheden en een beoordeling van zowel de actuele als de voorspelde ontwikkeling van de omstandigheden op de verslagdatum, rekening houdend met de tijdwaarde van geld indien van toepassing.

Bovendien worden ook alle banksaldi op de verslagdatum beoordeeld voor verwachte kredietverliezen.

Definitie van wanbetaling

De Groep beschouwt voor interne risico management doeleinden dat volgende gevallen een risico van wanbetaling inhouden, aangezien historische ervaring aantoont dat vorderingen die aan een van de volgende criteria voldoen doorgaans niet realiseerbaar zijn:

- Wanneer er sprake is van een schending van financiële convenanten door de tegenpartij; of
- Wanneer intern ontwikkelde informatie of informatie verkregen van externe partijen aantonen dat het onwaarschijnlijk is dat de debiteur zijn schuldeisers, waaronder de Groep, volledig zal betalen (zonder rekening te houden met enig onderpand van de Groep).

Ongeacht bovenstaande analyse, beschouwt de Groep dat er sprake is van wanbetaling van zodra een financieel actiefbestanddeel meer dan 90 dagen vervallen is, tenzij de Groep over redelijke en gefundeerde informatie beschikt die aantoont dat een wanbetalingscriterium met een ruimere achterstandstermijn passender is.

Financieel actiefbestanddeel met verminderde kredietwaardigheid

Een financieel actiefbestanddeel heeft een verminderde kredietwaardigheid wanneer er zich één of meer gebeurtenissen hebben voorgedaan die een negatief effect op de geschatte toekomstige kasstromen van dat financiële actiefbestanddeel sorteren. Aanwijzingen dat een financieel actiefbestanddeel een verminderde kredietwaardigheid heeft, omvatten waarneembare gegevens over de volgende gebeurtenissen:

- Significante financiële problemen van de emittent of leningnemer;
- Een contractbreuk, zoals een wanbetaling of een gebeurtenis waardoor het financiële actiefbestanddeel achterstallig is;
- Een concessie die de leninggever(s) van de leningnemer om economische of contractuele redenen wegens financiële problemen van de leningnemer aan de leningnemer heeft (hebben) verleend en die de leninggever(s) anders niet zou(den) overwegen;
- Waarschijnlijkheid van faillissement of van een andere financiële reorganisatie van de leningnemer;
- Het wegvallen van een actieve markt voor dat financiële actiefbestanddeel vanwege financiële moeilijkheden.

Afschrijvingsbeleid

De Groep schrijft een financieel actiefbestanddeel af wanneer er informatie bestaat die aangeeft dat de tegenpartij in ernstige financiële moeilijkheden verkeert en wanneer er geen realistische verwachting op beterschap is, bijvoorbeeld wanneer de tegenpartij wordt geliquideerd of zich in een faillissementsprocedure bevindt, of in het geval van handelsvorderingen, wanneer de bedragen meer dan twee jaar vervallen zijn, naargelang welke situatie zich eerder voordoet. Afgewaardeerde financiële activa kunnen echter nog steeds onderworpen worden aan de invorderingsprocedures van de Groep, waar nodig rekening houdende met juridisch advies. Alle uitgevoerde terugvorderingen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Afgeleide financiële instrumenten

De Groep maakt gebruik van verschillende afgeleide financiële instrumenten om blootstelling aan het prijsrisico van grondstoffen te beheersen.

Derivaten worden initieel opgenomen tegen de reële waarde op de datum waarop de derivatencontracten worden afgesloten en worden vervolgens aan het einde van elke verslagperiode geherwaardeerd naar hun reële waarde. De winst of het verlies van deze herwaardering wordt onmiddellijk in de winst- en verliesrekening opgenomen, tenzij het derivaat aangewezen wordt en effectief is als afdekkingsinstrument, in welk geval de

timing van de opname in de winst- en verliesrekening afhankelijk is van de aard van de afdekkingsrelatie.

5.2.7. Financieringskosten

De financieringskosten worden opgenomen als last in de periode waarin ze zijn gemaakt, tenzij ze rechtstreeks zijn toe te rekenen aan een in aanmerking komend actief. In dit geval worden ze geactiveerd.

5.2.8. Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen als baten in de winst- en verliesrekening (in andere bedrijfsopbrengsten) over de perioden waarin de gerelateerde kosten worden gemaakt. Overheids-subsidies m.b.t. latere perioden worden als uitgestelde baat gepresenteerd in de jaarrekening.

5.2.9. Pensioenverplichtingen en uitdiensttredingskosten

De huidige waarde van de toegezegde pensioenregelingen ('defined benefit plans') alsook de toegezegde bijdrage regelingen ('defined contribution plans') en de gerelateerde huidige en vroegere servicekosten worden berekend volgens de "projected unit credit-methode", waarbij er aan het eind van elke verslagperiode actuariële berekeningen gemaakt worden. Herwaarderingen, inclusief actuariële winsten en verliezen, het effect van eventuele wijzigingen in het actiefplafond en het rendement op fondsbeleggingen (exclusief interest) worden onmiddellijk in de balans verwerkt tegenover een kost of bate in de andere elementen van het totaalresultaat ('other comprehensive income') in de periode waarin deze voorkomen. Herwaarderingen die erkend worden in de andere elementen van het totaalresultaat worden onmiddellijk opgenomen in het eigen vermogen en niet geherklasseerd naar winst en verlies.

Bij planwijzigingen wordt de kost van verstreken diensttijd ('past service cost') onmiddellijk opgenomen in het resultaat. De netto-interest wordt berekend door een verdisconteringsvoet toe te passen op de nettoverplichting of op het netto-actief van de pensioenregeling aan het begin van de periode. Lasten van toegezegde pensioenregelingen worden als volgt onderverdeeld;

- Aan de diensttijd toegerekende pensioenkosten ("service costs"), zowel de huidige kosten als kosten uit het verleden en de winsten en verliezen uit inperkingen ("curtailments") en afwikkelingen ("settlements") van het plan
- Netto-interestkost of -opbrengst
- Herwaarderingen

De eerste 2 componenten van kosten van pensioenregelingen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening op de lijn personeelskosten. Winsten en verliezen uit inperkingen ('curtailments') worden verwerkt als kosten van verstreken diensttijd ('past service cost'). De derde component wordt direct in het eigen vermogen erkend.

De pensioenverplichting die opgenomen is in de geconsolideerde balans, is het actuele tekort of overschot in het pensioenregelingsplan. In geval van een overschot, wordt het actief beperkt tot de contante waarde van de economische voordelen die beschikbaar zijn in de vorm van terugbetalingen uit de regeling of verminderingen in toekomstige bijdragen aan de regeling.

Een voorziening voor ontslagvergoedingen wordt erkend wanneer de entiteit de aangeboden ontslagvergoedingen niet kan terugtrekken of op het ogenblik dat de gerelateerde herstructureringskost geboekt wordt (het vroegste van beide situaties).

5.2.10. Belastingen

Belastinglasten omvatten over de verslagperiode verschuldigde belastinglasten en uitgestelde belastinglasten. De over de verslagperiode verschuldigde belastinglasten zijn gebaseerd op de belastbare winst van het boekjaar. Belastbare winst verschilt van de winst zoals gepresenteerd in de winst- en verliesrekening omdat voor fiscale doeleinden bepaalde baten of lasten in een andere verslagperiode in beschouwing worden genomen, of omdat bepaalde lasten of baten voor belastingdoeleinden nooit in beschouwing worden genomen. De verplichting van de Groep met betrekking tot over de verslagperiode verschuldigde belastinglasten is gewaardeerd op basis van belastingstarieven waarvan het wetgevingsproces (materieel) is afgesloten op de balansdatum. Uitgestelde belastingen worden opgenomen

voor verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen in de jaarrekening en de overeenstemmende fiscale boekwaarde die worden gebruikt bij de berekening van belastbare winst, en worden verwerkt volgens de "balance sheet liability method". Uitgestelde belastingverplichtingen, doorgaans opgenomen voor alle belastbare tijdelijke verschillen en uitgestelde belastingvorderingen, worden opgenomen in zoverre het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn tegenover dewelke verrekenbare tijdelijke verschillen kunnen worden gebruikt.

Uitgestelde belastingen worden gewaardeerd tegen belastingstarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld. Uitgestelde belastingen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening, behalve wanneer zij betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden verwerkt, in welk geval de uitgestelde belastingen eveneens worden opgenomen in het eigen vermogen.

Uitgestelde belastingvorderingen en belastingverplichtingen worden gesaldeerd als zij verband houden met winstbelastingen die door dezelfde belastingautoriteit worden geheven en de Groep de intentie heeft om haar actuele belastingvorderingen en -verplichtingen netto te verrekenen.

5.2.11. Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden opgenomen aan kostprijs verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardevermindervers verliezen.

Vaste activa in aanbouw voor productie, huur of administratieve doeleinden worden opgenomen aan kostprijs, verminderd met eventuele waardevermindervers verliezen. De kostprijs omvat professionele honoraria en, voor in aanmerking komende activa, geactiveerde financieringskosten in overeenstemming met de waarderingsregels van de Groep. Het afschrijven van deze activa start vanaf het moment dat ze beschikbaar zijn voor gebruik.

Afschrijvingen worden geboekt om de kostprijs of waarde van vaste activa, behalve terreinen en vaste activa in aanbouw, te alloceren over de verwachte gebruiksduur, gebruik makend van de lineaire methode. Activa aangehouden onder financiële leasing worden afgeschreven over hun verwachte gebruiksduur op dezelfde basis als soortgelijke activa in eigendom of, indien korter, over de leaseperiode.

De winst of het verlies als gevolg van de buitengebruikstelling of vervreemding van een actief wordt bepaald als zijnde het verschil tussen de netto-opbrengst bij vervreemding en de boekwaarde van het actief. Dit verschil wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening.

5.2.12. Intern gegenereerde immateriële activa – onderzoek en ontwikkeling

Uitgaven voor onderzoek worden als last opgenomen in de winst- en verliesrekening op het moment waarop ze worden gedaan. Intern gegenereerde immateriële activa die voortvloeien uit de ontwikkeling van de Groep worden opgenomen als, en slechts als volgende voorwaarden vervuld zijn:

- het gegenereerde actief is identificeerbaar;
- het waarschijnlijk is dat de verwachte toekomstige economische voordelen die kunnen worden toegerekend aan het actief naar de entiteit zullen vloeien en;
- de kostprijs van de ontwikkelingskosten betrouwbaar kan worden bepaald.

Intern gegenereerde immateriële activa worden lineair afgeschreven volgens hun verwachte gebruiksduur. Indien niet aan de opnamecriteria is voldaan voor de opname van een intern gegenereerd actief, worden ontwikkelingskosten ten laste genomen in de winst- en verliesrekening over de periode wanneer ze worden gemaakt.

5.2.13. Patenten, licenties en aangekochte software

Patenten, licenties en aangekochte software worden initieel opgenomen tegen kostprijs en worden lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur.

5.2.14. Waardevermindering van materiële en immateriële vaste activa exclusief goodwill

Op elke balansdatum analyseert de Groep de

boekwaarden van de materiële vaste activa en de immateriële activa om te beoordelen of er een indicatie is die wijst op een mogelijke uitzonderlijke waardevermindering van deze activa. Indien een dergelijke indicatie bestaat, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat om de omvang van de bijzondere waardevermindering (indien nodig) te bepalen. Indien het niet mogelijk is om de realiseerbare waarde van het individuele actief te schatten, zal de Groep de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid bepalen waartoe het actief behoort.

De realiseerbare waarde is de hoogste waarde van de reële waarde minus de verkoopkosten en zijn bedrijfswaarde. Om de bedrijfswaarde te bepalen, wordt de contante waarde van de kasstromen berekend op basis van een disconteringsvoet die de huidige marktbeoordelingen weerspiegelt van de tijdwaarde van geld en de aan het actief verbonden risico's. Indien de realiseerbare waarde van een actief (of de kasstroomgenererende eenheid) onder de boekwaarde ligt, wordt de boekwaarde van het actief (kastroomgenererende eenheid) verlaagd tot zijn realiseerbare waarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt onmiddellijk in de winst- en verliesrekening opgenomen, tenzij het betreffende actief tegen de geherwaardeerde waarde wordt opgenomen. In dit geval zal het bijzonder waardeverminderingverlies worden behandeld als een herwaarderingsafname.

Indien een bijzondere waardevermindering moet worden teruggeboekt, zal de boekwaarde van het actief (kastroomgenererende eenheid) worden verhoogd tot zijn realiseerbare waarde, maar de verhoogde boekwaarde van het actief mag niet hoger liggen dan de boekwaarde die zou zijn bepaald (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (kastroomgenererende eenheid) was opgenomen. Een terugboeking van een bijzonder waardeverminderingverlies van een actief, met uitsluiting van goodwill, dient onmiddellijk in de winst- en verliesrekening te worden opgenomen, tenzij het actief tegen geherwaardeerde waarde wordt opgenomen. In dit laatste geval wordt de terugboeking van het bijzonder waardeverminderingverlies opgenomen als een herwaarderingsstoeiname.

5.2.15. Voorraad

De kostprijs van de grondstoffen omvat naast de aankoopprijs (die bepaald wordt volgens een formule van First In First Out ("FIFO")) ook de directe aankoopkosten, zoals invoerrechten, transport- en afhandelingskosten. De kostprijs van goederen in bewerking en gereed product omvatten alle directe en indirecte kosten die nodig zijn om de voorraden op hun huidige locatie en in hun huidige staat te brengen op balansdatum. De directe kosten omvatten onder meer de kostprijs van de gebruikte grondstoffen en de directe arbeidskosten.

De indirecte kosten omvatten een systematische toerekening van vaste en variabele indirecte productiekosten die voortvloeien uit de omzetting van grondstoffen in gereed product. De toerekening van vaste indirecte productiekosten is gebaseerd op de normale capaciteit van de productiefaciliteiten.

Voor het bepalen van de kostprijs wordt de techniek van de standaardkostprijsmethode gebruikt. De standaardkostprijs houdt rekening met een normaal gebruik van grond- en hulpstoffen, arbeid, efficiëntie en capaciteit. De standaardkostprijs wordt regelmatig beoordeeld en, indien nodig, herzien rekening houdend met de huidige omstandigheden. De standaardkostprijs van de grond- en hulpstoffen, alsook de waardering ervan in de goederen in bewerking en de afgewerkte producten, wordt maandelijks herzien a.d.h.v. de nieuw bepaalde FIFO waarde van deze grond- en hulpstoffen.

De voorraad wordt gewaardeerd aan kostprijs, bepaald zoals hierboven omschreven, of aan opbrengstwaarde, indien deze lager is. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in normale omstandigheden minus de geschatte conversiekost en de geschatte kosten om de verkoop te realiseren (marketing, verkoop en distributie). De geschatte verkoopprijs wordt bepaald aan de hand van de LME (London Metal Exchange) koers voor lood en de MB (Metal Bulletin) quotering voor antimoon.

Waardeverminderingen worden opgenomen voor oude en traagrotierende voorraad.

5.2.16. Handelsdebiteuren

Handelsdebiteuren worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Bijzondere waardeverminderingen voor oninbare bedragen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening wanneer er objectieve aanwijzingen zijn dat de waarde ervan is verminderd. Het verliesbedrag wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financiële actief. Op basis van een regelmatige ouderdomsanalyse van de vorderingen, wordt op individuele basis bepaald of een voorziening voor dubieuze debiteuren al dan niet noodzakelijk is.

Factoring

De Groep heeft een factoringovereenkomst lopen met een kredietinstelling, waarbij de kredietinstelling voorschotten op handelsvorderingen uitbetaalt aan de Groep. Aangezien het kredietrisico voor deze vorderingen bij de Groep blijft, zijn niet alle risico's en voordelen van de getransfereerde vorderingen overgedragen. Bijgevolg blijven de handelsvorderingen op de balans van de Groep staan en worden de ontvangen voorschotten opgenomen onder de korte termijn ontvangen voorschotten en leningen.

5.2.17. Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen omvatten contant geld en direct opvraagbare deposito's. Geldmiddelen en kasequivalenten worden opgenomen tegen hun reële waarde.

5.2.18. Bankleningen

Interestdragende bankleningen en voorschotten in rekening-courant worden initieel opgenomen tegen reële waarde. Elk verschil tussen het ontvangen bedrag (netto van transactiekosten) en de uitstroom van middelen om de verplichting te vereffenen of af te lossen wordt opgenomen over de looptijd van de lening in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving over financieringskosten van de Groep (zie boven).

5.2.19. Handelsschulden

Handelscrediteuren worden initieel opgenomen tegen hun reële waarde.

5.2.20. Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen indien de Groep een bestaande verplichting heeft die voortvloeit uit gebeurtenissen in het verleden, en waarvan de afwikkeling naar verwachting zal resulteren in een uitstroom uit de entiteit van middelen die economische voordelen in zich bergen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de uitgaven die vereist zijn om de bestaande verplichting op balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, wordt het bedrag verdisconteerd.

5.3. OORDEELSVORMING EN GEBRUIK VAN INSCHATTINGEN

Voor het opstellen van de financiële staten moeten bepaalde inschattingen en veronderstellingen worden gebruikt om activa en passiva te waarderen en de positieve en negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden en gebeurtenissen op de balansdatum in te schatten, alsook om zich een oordeel te vormen van de opbrengsten en lasten van het boekjaar.

De belangrijkste inschattingen die de Groep heeft uitgevoerd om de financiële staten op te stellen, hebben in hoofdzaak betrekking op:

- Waardering realiseerbare waarde van voorraden (zie toelichting 5.12.).
De voorraad wordt gewaardeerd aan kostprijs of aan opbrengstwaarde, indien deze lager is.
- Waardering van saneringsvoorzieningen (zie toelichting 5.21.).
De Groep heeft een voorziening voor bodemsanering aangelegd.
- Voorziening voor dubieuze debiteuren (zie toelichting 5.13.1).
Op basis van een regelmatige ouderdomsanalyse van de vorderingen, wordt op individuele basis bepaald of een voorziening voor dubieuze debiteuren al dan niet noodzakelijk is.
- Pensioen en andere gelijkgestelde verplichtingen (zie toelichting 5.28.).
De verplichting voortvloeiend uit de toegezegde pensioenregelingen die de Groep heeft afgesloten, worden ingeschat aan de hand van assumpties en actuariële veronderstellingen. De disconteringsvoet en

de geschatte loonsverwachting zijn actuariële veronderstellingen die een materieel effect kunnen hebben op de verplichting.

- Uitgestelde belastingvorderingen (zie toelichting 5.7.).
Uitgestelde belastingvorderingen m.b.t. ongebruikte fiscale verliezen en fiscaal verrekenbare tegoeden worden slechts erkend in zoverre het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee de ongebruikte overgedragen fiscale verliezen en fiscale verrekenbare tegoeden kunnen worden verrekend. Een belangrijke onzekerheidsfactor in het bepalen van het toekomstige fiscale resultaat betreft de volatiliteit en de onvoorspelbaarheid van de grondstofprijzen.
- Andere zoals geschillen en rechtszaken.
De Groep is, en kan dat in de toekomst zijn, verwickeld in gerechtelijke procedures. Tot op vandaag is Campine als eiseres of verweerster betrokken bij een aantal gerechtelijke procedures die globaal (volgens de informatie waarover de Groep beschikt op datum van het huidig verslag) geen belangrijke weerslag kunnen hebben op Campine. De waarschijnlijkheid van eruit resulterende activa of passiva is namelijk bijzonder klein en/of het gaat om relatief onaanzienlijke bedragen. Betreffende de boete Europese Commissie: de Groep ging in beroep tegen de boete (€ 8,15 miljoen) die werd opgelegd in 2017 en werd opgenomen in de 2016 resultaten. Momenteel is er geen redelijke inschatting mogelijk van de uitkomst van deze gerechtelijke procedure. Een hoorzitting vond plaats in Q4 2018 en een juridische beslissing kan redelijkerwijs verwacht worden in het tweede semester 2019.

Gelet op de onzekerheden waarmee elk waarderingsproces gepaard gaat, stelt de Groep zijn inschattingen waar nodig bij op basis van periodiek bijgewerkte informatie. Het is mogelijk dat de toekomstige resultaten van de betrokken verrichtingen afwijken van die inschattingen. Naast inschattingen heeft de directie van de Groep ook haar beoordelingsvermogen gebruikt om de meest aangewezen boekhoudkundige verwerking van bepaalde activiteiten en transacties vast te leggen wanneer de geldende IFRS-normen in interpretaties geen afdoende uitsluitel geven.

5.4. OPERATIONELE SEGMENTEN

5.4.1. Geografische informatie

De productieactiviteiten van de Groep zijn gelokaliseerd in België.

De volgende tabel verschaft een analyse van de verkopen van de Groep per geografische markt.

	31/12/2018		31/12/2017	
	'000 €	%	'000 €	%
België	7.539	3,6%	8.689	4,0%
Duitsland	71.437	34,0%	80.804	37,3%
Zwitserland	40.769	19,4%	36.879	17,0%
Italië	21.014	10,0%	24.151	11,2%
Frankrijk	10.782	5,1%	8.918	4,1%
Roemenië	9.452	4,5%	10.130	4,7%
Nederland	8.285	3,9%	8.057	3,7%
Verenigd Koninkrijk	3.139	1,5%	3.393	1,6%
Rest Europa	10.916	5,2%	12.050	5,6%
Noord-Amerika	17.072	8,1%	17.090	7,9%
Azië	4.788	2,3%	3.158	1,5%
Andere	5.069	2,4%	3.182	1,5%
	210.262	100%	216.501	100%

Er is één klant binnen de BU Lood die meer dan 10% van de groepsomzet vertegenwoordigt (17,8%).

99% van de omzet van Metals Recycling werd gerealiseerd in Europa terwijl 70% van de omzet van Specialty Chemicals in Europa werd verwezenlijkt.

5.4.2. Bedrijfssegmenten

Campine heeft haar activiteiten heringedeeld (zie dit jaarverslag pag 16).

De operationele segmentinformatie werd conform aangepast. Om de vergelijkbaarheid met het vorige boekjaar te waarborgen, worden de cijfers over 2017 in dezelfde vorm voorgesteld.

Specialty Chemicals	BU Antimoon			BU Plastics			Totaal		
	31/12/18	31/12/17	Δ	31/12/18	30/06/17	Δ	31/12/18	31/12/17	Δ
Omzet in € '000	62.924	60.672	3,7%	26.835	28.130	-4,6%	89.759	88.802	1,1%

De omzet van het Specialty Chemicals-segment vertegenwoordigt een volume van 15.617 ton (31/12/2017: 14.949 ton)(+4,5%).

Metals Recycling	BU Metals Recovery			BU Lood			Totaal		
	31/12/18	31/12/17	Δ	31/12/18	31/12/17	Δ	31/12/18	31/12/17	Δ
Omzet in € '000	8.469	7.699	10,0%	123.706	130.521	-5,2%	132.175	138.220	-4,4%

De omzet van het Metals Recycling-segment vertegenwoordigt een volume van 62.713 ton (31/12/2017: 61.294 ton) (+2,3%).

'000 €	Specialty Chemicals 31/12/2018	Metals Recycling 31/12/2018	Eliminaties/ Niet-toegewezen 31/12/2018	Totaal 31/12/2018
OPBRENGSTEN				
Externe verkopen	89.759	120.503	-	210.262
Inter-business unit verkopen in hetzelfde segment		11.672	-11.672	-
Totale opbrengsten	89.759	132.175	-11.672	210.262
RESULTAAT				
Operationeel segmentresultaat	3.217	4.909		8.126
Niet-toegewezen kosten				0
Operationeel resultaat (EBIT)				8.126
Opbrengsten uit investeringen				-
Indekkingsresultaten		504		504
Andere baten en lasten				-
Financiële kosten			-475	-475
Resultaat voor belastingen				8.155
Belastingen			-2.325	-2.325
Resultaat van de periode				5.830

'000 €	Specialty Chemicals 31/12/2018	Metals Recycling 31/12/2018	Niet-toegewezen 31/12/2018	Totaal 31/12/2018
ANDERE INFORMATIE				
Investeringen in activa	1.176	4.311	342	5.829
Afschrijvingen / vervreemding	-745	-1.580	-431	-2.756
BALANS				
Activa				
Vaste activa	2.785	6.392	1.541	10.718
Uitgestelde belastingsactiva	-	-	83	83
Geblokkeerde gelden / rekening	-	275	-	275
Voorraad	13.940	12.230	1.570	27.740
Handels- en andere vorderingen	10.223	11.961	449	22.633
Derivaten	-	-	-	-
Geldmiddelen en kasequivalenten			121	121
Totaal activa	26.948	30.858	3.764	61.570
Lange termijnverplichtingen				
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	-	-	1.205	1.205
Uitgestelde belastingsverplichtingen	-	-	-	-
Voorzieningen	-	1.090	-	1.090
Korte termijnverplichtingen				
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	-	-	104	104
Handels- en andere verplichtingen	3.433	8.662	4.261	16.356
Derivaten	-	59	-	59
Winstbelastingen	-	-	4.020	4.020
Voorschotten op rekening-courant en leningen	-	-	9.207	9.207
Voorzieningen	-	-	-	-
Totaal verplichtingen	3.433	9.811	18.797	32.041

'000 €	Specialty Chemicals 31/12/2017	Metals Recycling 31/12/2017	Eliminaties/ Niet-toegewezen 31/12/2018	Totaal 31/12/2017
OPBRENGSTEN				
Externe verkopen	88.802	127.699	-	216.501
Inter-business unit verkopen in hetzelfde segment		10.521	-10.521	-
Totale opbrengsten	88.802	138.220	-10.521	216.501
RESULTAAT				
Operationeel segmentresultaat	848	11.774		12.622
Niet-toegewezen kosten				0
Operationeel resultaat (EBIT)				12.622
Opbrengsten uit investeringen				-
Indekkingsresultaten		-1.057		-1.057
Andere baten en lasten				-
Financiële kosten			-678	-678
Resultaat voor belastingen				10.887
Belastingen			-3.879	-3.879
Resultaat van de periode				7.008
ANDERE INFORMATIE				
Investeringen in activa	1.341	1.332	557	3.230
Afschrijvingen / vervreemding	-769	-1.493	-427	-2.689
BALANS				
Activa				
Vaste activa	2.354	3.661	1.630	7.645
Uitgestelde belastingsactiva	-	-	153	153
Geblokkeerde gelden / rekening	-	275	-	275
Voorraad	11.318	15.571	1.337	28.226
Handels- en andere vorderingen	14.832	19.980	701	35.513
Derivaten		213	0	213
Geldmiddelen en kasequivalenten			148	148
Totaal activa	28.504	39.700	3.969	72.173
Lange termijnverplichtingen				
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	-	-	1.299	1.299
Uitgestelde belastingsverplichtingen	-	-	18	18
Voorzieningen	-	1.090	-	1.090
Korte termijnverplichtingen				
Verplichtingen i.v.m. vergoedingen na uitdiensttreding	-	-	83	83
Handels- en andere verplichtingen	2.379	14.247	3.912	20.538
Derivaten	-	71	-	71
Winstbelastingen	-	-	5.523	5.523
Voorschotten op rekening-courant en leningen	-	-	18.969	18.969
Voorzieningen	-	-	-	-
Totaal verplichtingen	2.379	15.408	29.804	47.591

5.5. ANDERE OPERATIONELE KOSTEN EN OPBRENGSTEN

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
ANDERE OPERATIONELE KOSTEN		
Bureelkosten & IT	649	672
Erelonen	779	1.246
Verzekeringen	523	444
Uitzendkrachten	1.408	1.227
Personeelsgerelateerde kosten	252	357
Afvoerkosten van afval	2.632	1.662
Reiskosten	273	237
Transportkosten	2.817	2.774
Andere aan- en verkoopkosten	615	618
Operationele indekking - negatief resultaat	1.236	450
Waardevermindering handelsvorderingen	38	50
Onderzoek & Ontwikkeling	376	235
Diverse huur	181	169
Bijdrage lidgelden	351	324
Andere belastingen (niet-resultaatgebonden)	168	-3
Financiële kosten (andere dan rente)	209	256
Andere	350	303
	12.857	11.021

Bij de afvoerkosten van afval wordt de terugname van reststromen in mindering van de kosten gebracht en wordt er vaak enkel een omwerkingskost aangerekend. Aangezien een aantal van deze reststromen nu ook extern verkocht worden, nemen enerzijds de kosten van afvoer toe, anderzijds hebben we hierdoor extra opbrengsten via externe verkopen.

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
ANDERE OPERATIONELE OPBRENGSTEN		
Operationele hedgeresultaten	312	696
Financiële opbrengsten (andere dan rente)	6	28
Recuperatie afvalmaterialen	2.170	2.278
Schadegevallen	91	-
Subsidies	430	235
Andere	106	52
	3.115	3.289

5.6. FINANCIERINGSKOSTEN

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Rente op voorschotten in rekening-courant, leningen en factoring	475	678
Totaal kosten in verband met lenen van middelen	475	678

5.7. WINSTBELASTINGSLASTEN

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare belastingen	2.278	4.009
Uitgestelde belastingen	47	-130
Belastinglasten van de verslagperiode	2.325	3.879

Binnenlandse winstbelastingen zijn berekend tegen een belastingtarief van 29,58% (2017: 33,99%) op het verwachte fiscale resultaat van de verslagperiode.

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Resultaat voor belastingen	8.155	10.887
Belasting aan het binnenlandse belastingtarief van 29,58% (2017: 33,99%)	2.412	3.700
Fiscale gevolgen van lasten die niet aftrekbaar zijn voor het bepalen van het fiscale resultaat	36	132
Fiscale gevolgen van Notionele Interestaftrek	-1	-16
Belastingsherziening vorige jaren	-52	-16
Fiscale gevolgen van niet-erkende fiscale verliezen en tijdelijke verschillen	-44	27
Vermeerdering n.a.v. te weinig voorafbetaling	-	65
Belastingimpact van wijziging in belastingvoet	-26	-13
Belastinglasten en belastingtarief van het boekjaar	2.325	3.879

Per 31/12/2018 bedragen de uitgestelde belastingvorderingen 83 K€ (153 K€ per 31/12/2017) en de uitgestelde belastingverplichtingen 0€ (18 K€ per 31/12/2017).

5.8. DIVIDENDEN EN TANTIËMES

De Raad van Bestuur stelt voor een totaaldividend uit te betalen van € 1,875 miljoen op basis van de 2018 resultaten. Er werd over 2017 een totaaldividend uitgekeerd van € 2,325 miljoen waarvan € 1,500 miljoen in november 2017 in de vorm van een interimdividend en het saldo van € 0,825 miljoen in juni 2018.

De Raad van Bestuur stelt voor om aan de niet-uitvoerende Bestuurders een tantième over het boekjaar dat afgesloten wordt per 31 december 2018 uit te betalen als volgt:

	F.-W. Hempel	FLG Belgium vanaf 22/05/18	BERNUS	DELOX	Hi.-R. Orgs	Christulf tot 30/09/18	Totaal
Tantièmes	10.000 €	10.000 €	10.000 €	20.000 €	10.000 €	0 €	60.000 €

Over het boekjaar afgesloten per 31/12/2017 werd voor 70 K€ tantièmes uitgekeerd.

5.8.1. Resultaat per aandeel

Aangezien er geen potentiële aandelen werden uitgegeven die tot verwatering kunnen leiden en er geen bedrijfsactiviteiten werden stopgezet, is het verwaterd resultaat per aandeel gelijk aan het resultaat per aandeel.

De berekening van het basis- en verwaterd resultaat per aandeel toerekenbaar aan houders van gewone aandelen van de moedermaatschappij is gebaseerd op de volgende gegevens:

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
RESULTAAT		
Resultaat voor de berekening van het basis- en verwaterd resultaat per aandeel (resultaat van het boekjaar toerekenbaar aan de houders van gewone aandelen van de moedermaatschappij)	5.830	7.008
AANTAL AANDELEN		
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen voor de berekening van het basis- en verwaterd resultaat per aandeel	1.500.000	1.500.000

5.9. MATERIËLE VASTE ACTIVA

'000 €	Terreinen en gebouwen	Vaste activa in aanbouw	Inrichting en uitrusting	Totaal
KOSTPRIJS OF WAARDERING				
Per 31 december 2016	13.373	271	56.912	70.556
Investerings	266	119	2.845	3.230
Overdracht	-	-271	271	0
Vervreemdingen	-	-	-	-
Per 31 december 2017	13.639	119	60.028	73.786
Investerings	-	-	5.708	5.708
Overdracht	-	-119	119	0
Vervreemdingen	-	-	-615	-615
Per 31 december 2018	13.639	0	65.240	78.879
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN				
Per 31 december 2016	12.225	-	51.699	63.924
Afschrijvingslasten van het boekjaar	255	-	2.221	2.476
Eliminatie als gevolg van vervreemding	-	-	-	-
Per 31 december 2017	12.480	-	53.920	66.400
Afschrijvingslasten van het boekjaar	173	-	2.426	2.599
Eliminatie als gevolg van vervreemding	-	-	-615	-615
Per 31 december 2018	12.653	-	55.731	68.384
BOEKWAARDE				
Per 31 december 2018	986	0	9.509	10.495
Per 31 december 2017	1.159	119	6.108	7.386

Onze afschrijvingen lopen steeds tot restwaarde 0. De volgende afschrijvingspercentages worden gebruikt voor materiële vaste activa:

Industriële, administratieve, commerciële gebouwen	5%
Meubels	20%
Rollend materieel	25%
Installaties, machines en uitrusting	min. 5% - max. 33% volgens levensduur

Er zijn geen activa gehouden op grond van financiële leaseovereenkomsten. De Groep heeft geen terreinen en gebouwen verpand als zekerheid voor de financiering die de bank ter beschikking stelt aan de Groep.

5.10. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

'000 €	Patenten, licenties en aangekochte software
KOSTPRIJS	
Per 31 december 2016	1.722
Toevoegingen	-
Per 31 december 2017	1.722
Toevoegingen	120
Per 31 december 2018	1.842
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN	
Per 31 december 2016	1.250
Lasten voor het boekjaar	213
Per 31 december 2017	1.463
Lasten voor het boekjaar	156
Per 31 december 2018	1.619
BOEKWAARDE	
Per 31 december 2018	223
Per 31 december 2017	259

De hierboven vermelde immateriële vaste activa hebben een bepaalde gebruiksduur. Immateriële vaste activa worden afgeschreven, afhankelijk van categorie, over 3 tot 8 jaar.

5.11. DOCHTERONDERNEMING

Details van de dochteronderneming van de Groep per 31 december 2018 zijn als volgt:

Naam van de dochteronderneming	Land van oprichting of statutaire zetel	Omvang van het kapitaalbelang	Omvang van de gehouden stemrechten	Hoofdactiviteit
Campine Recycling nv BTW: BE0474.955.451	België	99,99%	100%	Loodrecyclage

Er zijn geen beperkingen op toegang tot en gebruik van de activa van de dochteronderneming en om over te gaan tot afwikkeling van verplichtingen van de Groep.

5.12. VOORRADEN

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Grondstoffen	7.690	8.539
Goederen in bewerking	7.165	6.702
Gereed product	12.885	12.985
	27.740	28.226

De voorraad per jaareinde bevat waardeverminderingen ten belope van 366 K€ (2017: 487 K€) teneinde de voorraad te waarderen aan opbrengstwaarde indien die lager is dan de kostprijs. De voorraadwaarde is gerelateerd aan de conversiekost van de producten die gebonden is aan de LME (London Metal Exchange) koers voor lood en de MB (Metal Bulletin) quotering voor antimoon.

5.13. FINANCIËLE ACTIVA

5.13.1. Handels- en andere vorderingen

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Vorderingen als gevolg van de verkoop van goederen	21.763	34.484
Andere vorderingen	870	1.029
	22.633	35.513

Een bijzondere waardevermindering werd opgenomen voor het verwachte oninbare gedeelte van de handelsvorderingen voor een bedrag van 1.011 K€ (2017: 973 K€). Deze bijzondere waardevermindering werd bepaald op individuele basis. Balansen worden afgeschreven als er voldoende zekerheid is dat de vordering niet meer geïnd kan worden. De Raad van Bestuur bevestigt dat de boekwaarde van de handels- en andere vorderingen hun reële waarde benadert omdat deze op korte termijn lopen.

Van de totale handelsvorderingen t.b.v. 21.763 K€ is 21.076 K€ voorwerp van factoring bij een kredietinstelling. Op basis van deze vorderingen stort de kredietinstelling voorschotten op rekening van Campine (7.172 K€ per 31/12/2018, zie toelichting 16. Bankschulden) en int vervolgens zelf deze vorderingen. Het kredietrisico blijft bij Campine welke vervolgens onderdeel uitmaken van een kredietverzekering.

Er zijn geen significante vervallen items, ouder dan 30 dagen, waarvoor geen waardevermindering werd geboekt en/of die niet volledig afgedekt zijn via een kredietverzekering. Het management heeft het verwachte verlies op handelsvorderingen geëvalueerd en besloot dat er geen aanvullende (materiële) provisie moet aangelegd worden bovenop de bestaande bijzondere provisie voor oninbare handelsvorderingen.

5.13.2. Bankdeposito's en kasmiddelen

Bankdeposito's en kasmiddelen omvatten geldmiddelen aangehouden door de Groep en bankdeposito's met een looptijd van maximaal drie maanden vanaf de verwervingsdatum. De boekwaarde van deze activa benadert hun reële waarde omdat deze op korte termijn lopen.

5.13.3. Kredietrisico

De voornaamste financiële activa van de Groep zijn kortetermijnbankdeposito's en geldmiddelen, handels- en andere vorderingen. Het kredietrisico van liquide middelen is beperkt vermits de tegenpartijen banken zijn met een hoge kredietwaardigheid toegekend door internationale ratinginstituten.

Het kredietrisico van de Groep is voornamelijk toe te rekenen aan haar handelsvorderingen. De bedragen gepresenteerd in de balans zijn na eventuele bijzondere waardeverminderingen voor dubieuze debiteuren. Een dergelijke bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien er een geïdentificeerde tot verlies leidende gebeurtenis op basis van ervaring uit het verleden leidt tot een vermindering in de geschatte toekomstige kasstromen uit de vorderingen.

De concentratie van kredietrisico's m.b.t. handelsvorderingen is beperkt als gevolg van de klantenstructuur van de Groep die een uitgebreid aantal niet-verbonden klanten omvat. Hierdoor is de Raad van Bestuur overtuigd dat er geen bijkomende provisie voor kredietrisico nodig is bovenop de bijzondere waardeverminderingen voor dubieuze debiteuren.

Opvolging van de bijzondere waardeverminderingen voor dubieuze debiteuren:

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Beginsaldo dubieuze debiteuren	973	923
Toevoegingen	38	50
Terugnages	0	0
Eindsaldo dubieuze debiteuren	1.011	973

Het Groepssaldo van de handelsdebiteuren omvat debiteuren met een boekwaarde van 2.016 K€ (2017: 3.161 K€) die vervallen zijn op de rapportagedatum maar voor dewelke de Groep geen provisie heeft aangelegd aangezien er geen noemenswaardige wijziging in kredietwaardigheid heeft plaatsgevonden en de bedragen nog steeds als inbaar worden aanzien. De Groep heeft een kredietverzekering aangegaan voor deze bedragen. De gemiddelde duur van deze openstaande vorderingen belooft 19 dagen na vervaldag (2017: 34 dagen).

5.14. ANDERE FINANCIËLE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

5.14.1. Derivaten

Voor de gehanteerde waarderingsregel, verwijzen wij naar het punt waarderingsregel 5.2.6 Financiële instrumenten in dit verslag.

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de nettowijziging van de reële waarde – gerealiseerd en niet-gerealiseerd – van de posities op de LME-lood- en -tintermijnmarkt waar Campine lood en tin op termijn verkoopt d.m.v. termijncontracten.

'000 €	Reële waarde van de lopende instrumenten	Onderliggende loodvolumes (in ton)	Nettowijziging in reële waarde in het resultaat
Per 31 december 2017	142	1.935	-1.057
Per 31 december 2018	-59	1.675	504

Op de balans kan je de reële waarde van de lopende instrumenten terugvinden bij de passiva derivaten voor een bedrag van 59 K€.

De classificatie van de reële waarde ("fair value") van de hedge instrumenten is niveau 1 (onaangepaste genoteerde prijzen in een actieve markt voor identieke activa of passiva) in de "fair value hierarchy" van IFRS 13.

5.15. KAPITAAL

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Toegestaan		
1.500.000 gewone aandelen met een nominale waarde van € 2,67 elk	4.000	4.000
Uitgegeven en volgestort	4.000	4.000

De entiteit heeft één categorie van gewone aandelen en deze geven geen recht op een vaste vergoeding.

5.16. BANKSCHULDEN (EXCLUSIEF FINANCIËLE LEASEVERPLICHTINGEN)

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Bankleningen	-	-
Voorschotten in rekening-courant	2.035	5.503
Voorschotten m.b.t. factoring	7.172	13.466
	9.207	18.969
Af te wikkelen verplichtingen		
Voorschotten in rekening-courant	2.035	5.503
Voorschotten m.b.t. factoring	7.172	13.466
	9.207	18.969
Gemiddeld betaalde rentetarieven		
Voorschotten in rekening-courant	3,19%	2,72%
Voorschotten m.b.t. factoring	1,62%	1,98%

Op 1 april 2014 sloot de Groep commercial finance overeenkomsten af waardoor de liquiditeit wordt gevrijwaard van de mogelijke prijsschommelingen.

Bankleningen worden afgesloten tegen vaste rente. Andere verplichtingen (voorschotten in rekening-courant en voorschotten m.b.t. factoring van 9.207 K€ per 31 december 2018 (per 31 december 2017: 18.969 K€)) worden afgesloten tegen variabele tarieven waardoor de Groep wordt blootgesteld aan een interestrisico (zie toelichting 5.29.1.). De Groep had 16.137 K€ ongebruikte financieringsfaciliteiten beschikbaar per 31 december 2018 (31 december 2017: 15.304 K€).

In de kredietovereenkomsten met onze bankiers zijn een aantal convenanten opgenomen, op basis van eigen vermogen, solvabiliteit en voorraadrotatie. Per 31 december 2018 werd voldaan aan alle convenanten:

- Het eigen vermogen (gecorrigeerd voor immateriële vaste activa en uitgestelde belastingen) bedroeg 29.223 K€ op 31 december 2018 t.o.v. een vereist minimum van 20.000 K€.
- De solvabiliteitsratio op 31/12/2018 (47,7%) voldeed aan de opgelegde ratio van 30%.
- Campine voldeed aan de ratio i.v.m. voorraadrotatie per 31/12/2018.

Roll-forward van de financiële verplichtingen en de aansluiting met cash-flow:

'000 €	31/12/2018	Financieringscash-flow	31/12/2017
Voorschotten in rekening-courant	2.035	-3.468	5.503
Voorschotten m.b.t. factoring	7.172	-6.294	13.466
	9.207	-9.762	18.969

5.17. UITGESTELDE BELASTINGEN

De volgende zijn de belangrijkste uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen opgenomen door de Groep en de bewegingen ervan gedurende de huidige en voorgaande verslagperioden.

'000 €	Tijdelijke verschillen i.v.m. vaste activa	Positieve reële waarde derivaten	Verplichtingen voor vergoedingen na uitdiensttreding	Fiscale verliezen	Andere	Totaal
Saldo per 31 december 2016	7	216	-285	-	33	-29
Opgenomen in het resultaat van het jaar	-1	-174	33	-	11	-131
Opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat van het jaar	-	-	25	-	-	25
Saldo per 31 december 2017	6	42	-227	-	44	-135
Opgenomen in het resultaat van het jaar	-1	-42	135	-	-44	48
Opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat van het jaar	-	-	4	-	-	4
Saldo per 31 december 2018	5	0	-88	-	0	-83

Het saldo van -83 K€ bestaat uit een uitgestelde belastingvordering van 83 K€. Er zijn geen uitgestelde belastingverplichtingen. Sommige uitgestelde belastingvorderingen en verplichtingen worden gesaldeerd in overeenstemming met de waarderingsregels van de Groep.

5.18. HANDELS- EN ANDERE VERPLICHTINGEN

Handelsschulden omvatten voornamelijk openstaande bedragen aangaande handelaankopen en algemene kosten. De Raad van Bestuur acht dat de boekwaarde van de handelsschulden hun reële waarde benadert aangezien deze op korte termijn lopen.

Alle handelsschulden belopen maximaal 60 dagen (met uitzondering van betwiste zaken), zodat een looptijdanalyse niet relevant is.

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Handelsschulden	13.207	17.726
Andere schulden en overlopende posten	3.149	2.812
	16.356	20.538

5.19. LIQUIDITEITSRISICO

De onderstaande tabel detailleert de resterende contractuele vervaldata van haar niet-afgeleide financiële verplichtingen. De tabel werd opgesteld op basis van de volledige kasstromen van financiële verplichtingen gebaseerd op de eerste dag waarop de Groep tot betaling kan verplicht worden. De tabel omvat zowel de kapitaalaflossingen als de interesten.

'000 €	31/12/2018			31/12/2017		
	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Handels- en andere verplichtingen	16.356	-	-	20.538	-	-
Voorschotten in rekening-courant	2.035	-	-	5.503	-	-
Voorschotten m.b.t. factoring	7.172	-	-	13.466	-	-
Financiële leaseverplichtingen	144	177	-	-	-	-

5.20. FINANCIËLE INSTRUMENTEN

De belangrijkste financiële instrumenten van de Groep bestaan uit financiële en commerciële vorderingen en schulden, geldbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten evenals derivaten.

U vindt hierna het overzicht van de financiële instrumenten op 31 december 2018:

'000 €	Categoriën	Boekwaarde	Reële waarde	Niveau
I. Vaste Activa				
II. Vlottende Activa				
Handels- en overige vorderingen	A	22.633	22.633	2
Geldmiddelen en kasequivalenten	B	121	121	2
Derivaten	C	-	-	1
Totaal der financiële instrumenten op het actief van de balans		22.754	22.754	
I. Langlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	-	-	2
Overige langlopende verplichtingen	A	-	-	2
Overige financiële verplichtingen	C	-	-	2
II. Kortlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	9.207	9.207	2
Kortlopende handels- en overige schulden	A	16.356	16.356	2
Derivaten	C	59	59	1
Totaal der financiële instrumenten op het passief van de balans		25.622	25.622	

U vindt hierna het overzicht van de financiële instrumenten op 31 december 2017:

'000 €	Categoriëen	Boekwaarde	Reële waarde	Niveau
I. Vaste Activa				
II. Vlottende Activa				
Handels- en overige vorderingen	A	35.513	35.513	2
Geldmiddelen en kasequivalenten	B	148	148	2
Derivaten	C	213	213	1
Totaal der financiële instrumenten op het actief van de balans		35.874	35.874	
I. Langlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	-	-	2
Overige langlopende verplichtingen	A	-	-	2
Overige financiële verplichtingen	C	-	-	2
II. Kortlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	18.969	18.969	2
Kortlopende handels- en overige schulden	A	20.538	20.538	2
Derivaten	C	71	71	1
Totaal der financiële instrumenten op het passief van de balans		39.578	39.578	

De categorieën komen overeen met volgende financiële instrumenten:

- A. Financiële activa of passiva tot op de vervaldag gehouden aan de geamortiseerde kostprijs.
- B. Geldbeleggingen tot op de vervaldag gehouden aan de geamortiseerde kostprijs.
- C. Activa of passiva, gehouden aan reële waarde via de winst- en verliesrekening.

Het geheel der financiële instrumenten van de Groep stemt overeen met de niveaus 1 en 2 in de hiërarchie van de reële waardes. De waardering aan reële waarde gebeurt op regelmatige basis.

- Niveau 1: onaangepaste genoteerde prijzen in een actieve markt voor identieke activa of passiva.
- Niveau 2: de reële waarde gebaseerd op andere gegevens die, direct of indirect, kunnen vastgesteld worden voor de betrokken activa of passiva.

De waarderingstechnieken betreffende de reële waarde van de financiële instrumenten van niveau 2 zijn de volgende:

- De reële waarde van de overige financiële activa en passiva van niveau 2 is nagenoeg gelijk aan hun boekwaarde:
 - hetzij omdat zij een vervaldag op korte termijn hebben (zoals de handelsvorderingen en –schulden),
 - hetzij omdat zij een variabele interestvoet dragen.
- Voor de vastrentende schulden werd de reële waarde bepaald met behulp van rentevoeten die van toepassing zijn op actieve markten.

De hervorming van IAS 39 naar IFRS 9 zal geen materiële impact hebben voor de Groep. Hieronder staat de samenvatting van de wijzigingen in de categorieën onder financiële activa en schulden in de balans van Campine volgens de omzetting van IAS 39 naar IFRS 9.

Per 01/01/2018 '000 EUR	IAS 39 categorie	IFRS 9 categorie
Vlottende activa		
Handels- en overige vorderingen	Leningen en vorderingen	Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs
Geldmiddelen en kasequivalenten	Leningen en vorderingen	Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs
Afgeleide financiële instrumenten	Financiële activa tegen reële waarde via resultaat (aangehouden voor handelsdoeleinden)	Financiële activa verplicht te waarderen tegen reële waarde via resultaat
TOTAAL DER FINANCIELE ACTIVA		
Langlopende verplichtingen		
Rentedragende verplichtingen	Financiële verplichtingen [gewaardeerd] tegen geamortiseerde kostprijs	Financiële verplichtingen [gewaardeerd] tegen geamortiseerde kostprijs
Andere langlopende verplichtingen	Financiële verplichtingen [gewaardeerd] tegen geamortiseerde kostprijs	Financiële verplichtingen [gewaardeerd] tegen geamortiseerde kostprijs
Andere financiële verplichtingen	Financiële verplichtingen [gewaardeerd] tegen geamortiseerde kostprijs	Financiële verplichtingen [gewaardeerd] tegen geamortiseerde kostprijs
Kortlopende verplichtingen		
Rentedragende verplichtingen	Financiële verplichtingen [gewaardeerd] tegen geamortiseerde kostprijs	Financiële verplichtingen [gewaardeerd] tegen geamortiseerde kostprijs
Handels- en overige schulden	Financiële verplichtingen [gewaardeerd] tegen geamortiseerde kostprijs	Financiële verplichtingen [gewaardeerd] tegen geamortiseerde kostprijs
Afgeleide financiële instrumenten	Financiële verplichtingen tegen reële waarde via resultaat (aangehouden voor handelsdoeleinden)	Financiële verplichtingen tegen reële waarde via resultaat (aangehouden voor handelsdoeleinden)
TOTAAL DER FINANCIELE SCHULDEN		

5.21. VOORZIENINGEN

'000 €	Voorziening voor bodemsanering	Andere	Totaal
Per 31 december 2017	1.090	-	1.090
Toevoeging provisies tijdens de periode	-	-	0
Per 31 december 2018	1.090	-	1.090

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Geclassificeerd als:		
Korte termijnverplichtingen	-	-
Lange termijnverplichtingen	1.090	1.090
	1.090	1.090

Per 31/12/2018 bedroegen de provisies 1.090 K€. Deze hebben vooral betrekking op de bodemsaneringsverplichting op en rond de site van de Groep en deze werden in overeenstemming met de vereisten van de OVAM door een onafhankelijk studie bureau bepaald.

5.22. TRANSACTIES ZONDER KASSTROOM

Er werden geen toevoegingen aan inrichtingen en uitrustingen gefinancierd door nieuwe financiële leaseovereenkomsten gedurende het jaar.

5.23. VOORWAARDELIJKE VERPLICHTINGEN

Er is aan de banken een volmacht tot pand op het handelsfonds verleend ten bedrage van 10.680 K€ (31/12/2017: 10.867 K€).

5.24. VERBINTENISSEN

In de normale gang van zaken heeft de Groep toekomstige verplichtingen om metaal te kopen en te verkopen.

5.25. OPERATIONELE LEASEOVEREENKOMSTEN

De Groep past IFRS 16 toe met een aangepaste retrospectieve methode (d.i. zonder herwerking van de 2018 cijfers) waarbij diensten uit de leaseverplichtingen worden uitgesloten. Op 1 januari 2019 worden met een gebruiksrecht overeenstemmende activa gewaardeerd tegen een bedrag dat gelijk is aan de leaseverplichting, aangepast voor het bedrag van alle vooruitbetaalde of te ontvangen leasebetalingen die met de leaseovereenkomst verband houden en die zijn opgenomen in de geconsolideerde balans onmiddellijk voor 1 januari 2019. Vanaf 1 januari 2019 worden de leaseverplichtingen die opgenomen moeten worden conform IFRS 16 geschat op 240 K€. Er wordt geen impact op het eigen vermogen verwacht.

Geleasede activa hebben met name betrekking op bedrijfswagens. De verwachte terugbetaling van operationele leaseverplichtingen in 2019, die niet langer opgenomen worden als kosten voor operationele lease zoals het geval was onder IAS 17, maar als terugbetaling van leaseverplichtingen, bedraagt 102 K€. Een substantieel deel van dit bedrag zal in 2019 een impact hebben op de afschrijvingskosten en voor een beperkt bedrag op de financieringskosten.

De Groep maakt ook gebruik van de praktische oplossing voor operationele leasings met een beperkte levensduur, alsook voor operationele leasings met een beperkt bedrag, dewelke wel onder IAS 17 erkend werden als toekomstige leasebetalingen.

Bestaande operationele leaseovereenkomsten als lessee:

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Minimale leasebetalingen op grond van operationele leaseovereenkomsten opgenomen als last van het boekjaar	152	145
De Groep heeft, op balansdatum, uitstaande verbintenissen als gevolg van niet-opzeggbare operationele leaseovereenkomsten, die als volgt worden afgewikkeld:		
'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Binnen één jaar na balansdatum	144	109
In het tweede tot maximaal vijfde jaar na balansdatum	177	145
	321	254

Operationele leasebetalingen vertegenwoordigen huurbetalingen door de Groep voor voertuigen en uitrusting. Dit betreft bedrijfswagens, kopieermachines en printers. Er waren geen beperkingen noch aankoopties verbonden aan de overeenkomsten en deze zijn niet indexgerelateerd. Leaseovereenkomsten worden onderhandeld voor een gemiddelde termijn van vier jaar.

5.26. OP AANDELEN GEBASEERDE BETALINGEN

Gedurende het boekjaar afgesloten per 31 december 2018 heeft geen enkel lid van het Uitvoerend Management Team enige aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen van het bedrijf of de Groep te verwerven.

5.27. KOSTEN VAN PERSONEELSBELONINGEN

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Lange termijn		
Kosten van (brug-) pensioenen	309	220
Korte termijn		
Lonen	9.744	9.489
Bijdrage sociale zekerheid	2.888	2.806
Structurele vermindering sociale bijdrage	-819	-771
Overige personeelskosten	1.492	1.659
	13.614	13.403
Gemiddeld aantal FTE's	179	170

5.28. VERGOEDINGEN NA UITDIENSTTREDING

Op de balans staan volgende bedragen m.b.t. (brug)pensioenen geboekt:

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Toegezegde pensioenregeling	910	908
Voorziening voor brugpensioen	399	474
	1.309	1.382

5.28.1. Toegezegde pensioenregelingen

De Groep heeft een toegezegde pensioenregeling voor bepaalde werknemers van Campine en haar dochteronderneming in België. De toegezegde pensioenregelingen voorzien een kapitaal gebaseerd op de verloning en de diensttijd, betaalbaar vanaf de leeftijd van 60 jaar. Met betrekking tot de gefinancierde plannen, worden de bankbeleggingen geïnvesteerd in een gemengde portefeuille van aandelen en obligaties of verzekeringscontracten. De fondsbeleggingen bevatten geen rechtstreekse investeringen in Campine-aandelen of in vastgoed of andere activa gebruikt door de Groep.

De actuele waarde van de pensioenverplichtingen en van de activa heeft als volgt geëvolueerd:

'000 €	Pensioen- verplichting (IAS 19 R)	Fonds- beleggingen	Tekort	Netto- schuld / vordering
Per 31 december 2017	5.154	-4.247	907	907
Onderdelen van de kost van toegezegd-pensioenregelingen				
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten in resultaat				-
Aan de diensttijd toegerekende pensioenkosten (netto na werknemersbijdragen)	393			393
Kost van verstreken diensttijd (incl. effect van inperkingen) (winsten) / verliezen op planafwikkelingen				-
Aan de diensttijd toegerekende pensioenkosten				393
Netto-interest op de nettoschuld / (vordering) in resultaat				
Interestkost op de pensioenverplichting	66			66
Interestkost op de fondsbeleggingen		-56		-56
Interest op het effect van het actiefplafond				-
Netto-interest				10
Administratiekosten betaald met fondsbeleggingen in resultaat				-
Onderdelen van de kost van toegezegd-pensioenregelingen in resultaat				403
Herwaarderingen van de nettoschuld / (vordering) in andere elementen van het totaalresultaat (OCI)				
Actuariële (winsten) / verliezen voortkomende uit:				
• Wijzigingen in demografische hypothesen				-
• Wijzigingen in financiële hypothesen	-248			-248
• Ervaringsaanpassingen	67			67
Rendement van de fondsbeleggingen (excl. bedragen inbegrepen in de netto-interesten)		165		165
Wijziging in het effect van het actiefplafond (excl. bedragen inbegrepen in de netto-interesten)				-
Totale herwaarderingen erkend in de andere elementen van het totaalresultaat (OCI)				-16
Kosten van toegezegd-pensioenregelingen (totaal erkend in resultaat en andere elementen van het totaalresultaat (OCI))				387
Kasstroom				
Werknemersbijdragen				-
Werkgeversbijdragen aan de fondsbeleggingen (incl. 4,4% belastingen)		-384		-384
Betaalde uitkeringen uit de fondsbeleggingen	-186	186		0
Directe uitkeringen door de werkgever				-
Belastingen betaald uit de fondsbeleggingen (4,4%)	-15	15		0
Belastingen direct door de werkgever betaald (8,86%)	-30	30		0
Per 31 december 2018	5.201	-4.291	910	910

'000 €	Pensioen- verplichting (IAS 19 R)	Fonds- beleggingen	Tekort	Netto- schuld / vordering
Per 31 december 2016	4.907	-4.069	838	838
Onderdelen van de kost van toegezegd-pensioenregelingen				
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten in resultaat				-
Aan de diensttijd toegerekende pensioenkosten (netto na werknemersbijdragen)	335			335
Kost van verstreken diensttijd (incl. effect van inperkingen) (winsten) / verliezen op planafwikkelingen				-
Aan de diensttijd toegerekende pensioenkosten				335
Netto-interest op de nettoschuld / (vordering) in resultaat				
Interestkost op de pensioenverplichting	63			63
Interestkost op de fondsbeleggingen		-54		-54
Interest op het effect van het actiefplafond				-
Netto-interest				9
Administratiekosten betaald met fondsbeleggingen in resultaat				-
Onderdelen van de kost van toegezegd-pensioenregelingen in resultaat				344
Herwaarderingen van de nettoschuld / (vordering) in andere elementen van het totaalresultaat (OCI)				
Actuariële (winsten) / verliezen voortkomende uit:				
• Wijzigingen in demografische hypothesen				-
• Wijzigingen in financiële hypothesen				-
• Ervaringsaanpassingen	57			57
Rendement van de fondsbeleggingen (excl. bedragen inbegrepen in de netto-interesten)		32		32
Wijziging in het effect van het actiefplafond (excl. bedragen inbegrepen in de netto-interesten)				-
Totale herwaarderingen erkend in de andere elementen van het totaalresultaat (OCI)				89
Kosten van toegezegd-pensioenregelingen (totaal erkend in resultaat en andere elementen van het totaalresultaat (OCI))				433
Kasstroom				
Werknemersbijdragen				-
Werkgeversbijdragen aan de fondsbeleggingen (incl. 4,4% belastingen)		-364		-364
Betaalde uitkeringen uit de fondsbeleggingen	-165	165		0
Directe uitkeringen door de werkgever				-
Belastingen betaald uit de fondsbeleggingen (4,4%)	-14	14		0
Belastingen direct door de werkgever betaald (8,86%)	-29	29		0
Per 31 december 2017	5.154	-4.247	907	907

De looptijd van de pensioenregeling met vaste opbrengsten bedraagt 13,5 jaar.

De looptijd van de pensioenregeling met vaste kosten bedraagt 18,5 jaar.

De voornaamste actuariële hypothesen gebruikt op balansdatum:

	Waardering op	
	31/12/2018	31/12/2017
Discontovoet	1,57%	1,31%
Geschatte toekomstige loonsverhoging	2,90%	2,90%
Inflatie	1,90%	1,90%

Opsplitsing van de activa van de fondsbeleggingen op balansdatum:

	31/12/2018	31/12/2017
	Aandelen (incl. contanten)	7%
Vastrentende effecten	93%	95%
Totaal	100%	100%

Sensitiviteitsanalyse van een procentuele stijging of daling in de discontovoet respectievelijk de salarisverhoging op de pensioenverplichting:

Discontovoet	-0,50%		0,50%
Hypothesen	1,07%	1,57%	2,07%
Pensioenverplichting (K€)	5.643	5.201	4.806
Salarisverhoging	-0,50%		0,50%
Hypothesen	2,40%	2,90%	3,40%
Pensioenverplichting (K€)	5.154	5.201	5.250

De Groep verwacht voor 320 K€ aan bijdragen te betalen voor toegezegde pensioenregelingen.

5.28.2. Voorzieningen voor brugpensioenen

Brugpensioenvoorzieningen zijn aangelegd op basis van overeenkomsten met de betrokkenen, te betalen bedragen tot de leeftijd van 65 jaar. De provisie beloopt 399 K€ op 31 december 2018 (op 31 december 2017 bedroeg deze 474 K€).

5.29. MARKTRISICO

5.29.1. Interestrisko

De financiering van de onderneming gebeurt via bankleningen, rekening-courant en factoring. Per 31 december 2018 beliepen de bankleningen 0 €, de voorschotten in rekening-courant en de voorschotten m.b.t. factoring 9.207 K€. Bankleningen worden afgesloten tegen vaste rente. De voorschotten in rekening-courant en de voorschotten m.b.t. factoring worden afgesloten tegen variabele tarieven (zie toelichting 5.16).

Een stijging of daling van de rente met 10% zou – gebaseerd op het saldo per 31/12/2018 – een impact hebben

op de resultatenrekening van -18 K€ (bij een stijging van 10%) of +18 K€ (bij een daling van 10%). Ook het overgedragen resultaat zal hierdoor beïnvloed worden.

5.29.2. Wisselkoersrisico

De Groep beheerst haar wisselkoersrisico door het afstemmen van de inkomende en uitgaande kasstromen in vreemde munten (USD is onze belangrijkste vreemde munt).

Een stijging of daling van de USD/EUR-koers met 10% zou – gebaseerd op de bepaalde activa en passiva in USD op 31 december 2018 – een impact hebben op de resultatenrekening van -39 K€ (bij een stijging van 10%) of +39 K€ (bij een daling van 10%). Ook het overgedragen resultaat zal hierdoor beïnvloed worden.

5.29.3. Prijsrisico

Zowel de reële waardes van de vaste prijscontracten als de termijncontracten zijn terug te vinden in de balans terwijl de wijzigingen in de reële waarde van deze instrumenten opgenomen worden in de winst- en verliesrekening (zie toelichting 5.14.1. Derivaten).

Het prijsrisico op de vaste prijscontracten is nihil aangezien de impact van de prijsschommelingen op respectievelijk de vaste prijs aankoop- en verkoopcontracten gecompenseerd wordt door de impact op respectievelijk de verkoop- en aankoopcontracten op de LME.

Een beweging van de lood- en tintermijnkoersen van 10% zou de resultatenrekening beïnvloeden. Het directe effect gebaseerd op het onderliggende volume op 31 december 2018 van een prijsdaling van 10% zou +294 K€ bedragen of bij een prijsstijging van 10% -294 K€.

5.30. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Op 7 februari 2019 werd een definitief vonnis uitgesproken mbt de gerechtelijke procedure ivm de batterijhal. Dit zal leiden tot een positief resultaat alsook een vrijgave van de geblokkeerde gelden in het eerste semester van 2019. Voor het overige waren er geen belangrijke gebeurtenissen – die Campine beïnvloeden – na het afsluiten van het boekjaar.

5.31. VERBONDEN PARTIJEN

Volgens de transparantiekennisgeving van 7 december 2018, wordt 71,86% van de aandelen van de Vennootschap door deze twee vennootschappen als volgt gehouden:

Naam	Aantal aandelen	% van het aandelenkapitaal
1. Hempel Special Metals Holding GmbH Weißensteinstraße 70, 46149 Oberhausen, Duitsland	540.000	36,00%
2. F.W. Hempel Metallurgical GmbH Weißensteinstraße 70, 46149 Oberhausen, Duitsland	537.900	35,86%

De deelname in Campine nv die Camhold NV bezat (36%) ging automatisch en integraal over naar haar moedervenootschap Hempel Special Metals Holding GmbH door de ontbinding en liquidatie van Camhold NV in 2018. Door de verwerving op 12 april 2017 van de aandelen in Camhold NV door Hempel Special Metals Holding GmbH, hield deze laatste reeds onrechtstreeks deze 36% van de stemrechten in Campine nv.

Op datum van 29 november 2018 zijn de aandelen van F.W. Hempel & Co Erze und Metalle (GmbH & Co) KG, alsook die van Hempel GmbH, werden ingebracht in een familiestichting naar Duits recht met de naam F.-W. Hempel Familienstiftung waardoor deze stichting in de controleketen van Campine NV werd geplaatst. F.-W. Hempel Familienstiftung houdt bijgevolg onrechtstreeks 71,86% van de stemrechten van Campine NV waardoor de drempel van 70% werd overschreden.

De heer Friedrich-Wilhelm Hempel blijft wel de uiteindelijk controlerende aandeelhouder met 71,86% van de stemrechten van Campine NV.

Transacties tussen de entiteit en haar dochteronderneming, die verbonden partijen van de entiteit zijn, werden geëlimineerd en zijn niet gepresenteerd in deze toelichting. Transacties tussen de Groep en de Management en Key-directieleden worden toegelicht in het remuneratieverslag. Overzichten van transacties tussen de Groep en andere verbonden partijen zijn hieronder vermeld.

5.32. TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Alle transacties met verbonden partijen worden op zakelijke basis gevoerd en conform alle wettelijke bepalingen en het Corporate Governance Charter.

5.32.1. Handelstransacties

In 2018 ondernamen entiteiten die behoren tot de Groep de volgende handelstransacties met verbonden partijen die niet behoren tot de Groep:

- Aankopen antimoonmetaal bij F.W. Hempel Intermétaux SA voor 9.834 K€ (2017: 14.007 K€). Er is geen opstaand saldo per 31/12/2018.
- Aankopen loodafvallen bij Hempel Legierungsmetalle GmbH voor 1.465 K€ (2017: 1.848 K€). Openstaand saldo per 31/12/2018: 80.430 €.

5.32.2. Andere transacties

Camhold presteerde bepaalde administratieve/management diensten voor de Campine Groep, voor welk een managementvergoeding van 12 K€ (2017: 18 K€) werd aangerekend en betaald, zijnde een gepaste toewijzing van opgelopen kosten door relevante administratieve afdelingen.

Door onderstaande vennootschappen werd er een doorrekening gedaan van personeels- en IT-kosten aan de Campine Groep:

- Hempel Special Metals Asia: 60 K€ (2017: 61 K€). Openstaand saldo per 31/12/2018: 4.338 €
- F.W. Hempel Metallurgical: 324 K€ (2017: 328 K€). Openstaand saldo per 31/12/2018: 19.389 €
- F.W. Hempel & Co Erze und Metalle: 92 K€ (2017: 99 K€). Er is geen opstaand saldo per 31/12/2018.

Door de Campine Groep werd er een doorrekening gedaan van personeels- en IT-kosten aan

- F.W. Hempel & Co Erze und Metalle t.b.v. 8 K€ (2017: 14 K€). Er is geen opstaand saldo per 31/12/2018.

5.33. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Commerciële engagementen:

Er zijn engagementen gemaakt om metalen te leveren aan klanten of aangeleverd te krijgen van leveranciers tegen vastgestelde prijzen na balansdatum.

'000 €	31/12/2018	31/12/2017
Commerciële engagementen voor aangekochte metalen (te ontvangen)	10.735	14.488
Commerciële engagementen voor verkochte metalen (te leveren)	15.421	19.043

5.34. BELONINGEN VOOR MANAGERS OP SLEUTELPOSITIES

De beloning van de directieleden inclusief de vergoedingen van de leden van de Raad van Bestuur met betrekking tot de verslagperiode bedraagt 1.400 K€ (2017: 1.707 K€). Voor verdere details verwijzen we naar het remuneratieverslag.

Niemand van directie en managers op sleutelposities heeft een beloning ontvangen in de vorm van aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen te verwerven, die verband houden met de entiteit of de Groep. De beloning van directie en managers op sleutelposities is bepaald door het Benoemings- en Remuneratiecomité rekening houdend met de performantie van de betrokkenen en de markttrends.

5.35. GOEDKEURING VOOR PUBLICATIE VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening werd goedgekeurd voor publicatie door de Raad van Bestuur op 28 februari 2019.

Verlag van de Commissaris

aan de Algemene Vergadering van Campine NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2018

(Geconsolideerde jaarrekening)

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Campine NV (de “vennootschap”) en haar filialen (samen “de groep”), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 9 mei 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. Bij gebrek aan online archieven die teruggaan vóór 1997, is het voor ons niet mogelijk om met precisie het eerste jaar van ons mandaat te achterhalen. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Campine NV uitgevoerd gedurende tenminste 21 opeenvolgende boekjaren.

Verlag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening

ORDEEL ZONDER VOORBEHOUD

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de groep, die de geconsolideerde balans op 31 december 2018 omvat, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het

geconsolideerde kasstroomoverzicht voor het boekjaar eindigend op die datum en de toelichting, met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverstopping, waarvan het totaal van de geconsolideerde balans 61.570 (000) EUR bedraagt en waarvan het geconsolideerd overzicht van netto winst of verlies afsluit met een winst van het boekjaar van 5.830 (000) EUR.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep op 31 december 2018, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

BASIS VOOR HET OORDEEL

ZONDER VOORBEHOUD

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISAs) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie “Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening” van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde

jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

KERNPUNTEN VAN DE CONTROLE

De kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Kernpunten van de controle

Hoe onze controle de kernpunten van de controle behandelde

Blootstelling van de economische prestaties aan de evolutie van de marktprijzen

De winstgevendheid van de Groep is in grote mate afhankelijk van de marktprijzen van grondstoffen en metalen, die onderhevig zijn aan (significante) schommelingen als gevolg van veranderende vraag en/of aanbod van grondstoffen en eindproducten, of vanwege speculatie op de markt. Dit kan een invloed hebben op de jaarrekening van de onderneming op de volgende gebieden:

Voorraadwaardering:

Voorraden worden gewaardeerd volgens de FIFO-methode waardoor ze nauw aansluiten bij de evolutie van de marktprijzen. Bijgevolg hebben significante prijsevoluties een directe invloed op de waardering van de voorraad.

Als gevolg van frequente prijsveranderingen op de markt, voert de onderneming een maandelijkse Lower of cost or market -analyse uit. De Lower of cost or market -voorziening wordt voornamelijk berekend op de grondstoffen en de bijproducten aangezien de afgewerkte producten pas worden vervaardigd wanneer een bestelling wordt ontvangen. Tijdens de analyse van de Lower of cost or market-voorziening toetst de onderneming de waardering van de voorraad af ten opzichte van onafhankelijke maatstaven in de markt van lood en antimoonprijzen.

Tijdens onze controlewerkzaamheden hebben we de volgende procedures uitgevoerd met betrekking tot de voorraadwaardering en het operationele en indekkingsresultaat:

Voorraadwaardering:

We hebben een controle uitgevoerd van de waardering van de grondstoffen, alsook van de waardering van deze grondstoffen in de goederen in bewerking en de afgewerkte producten om een oordeel te kunnen vormen over de juistheid van de waardering van de voorraad in overeenstemming met het FIFO-principe.

Bijkomend hebben we eveneens de berekeningen, alsook de analyse en het oordeel van het management bij het bepalen van de Lower of cost or market-voorziening gecontroleerd door toetsing aan onafhankelijke marktmaatstaven voor lood- en antimoonprijzen.

Operationeel- en indekkingsresultaat:

Fluctuaties in marktprijzen hebben een directe invloed op de omzet en de kostprijs van de verkochte goederen, echter heeft de onderneming te maken met een vertraging in de tijd betreffende het prijsniveau van beide financiële stromen en bijgevolg is haar operationele marge onderworpen aan potentieel aanzienlijke gevolgen. Om blootstellingen op open voorraadposities te beheren, sluit de ondernemingen indekkingscontracten af voor loodactiviteiten.

Operationeel- en indekkingsresultaat:

We hebben de relevante interne sleutelcontroles met betrekking tot de bedrijfsprocessen van de verkoop- en aankoopcyclus geïdentificeerd en gecontroleerd, om te concluderen over de geschiktheid van de erkenning van de omzet en de kostprijs van verkochte goederen.

We hebben een beoordeling gemaakt van de gedetailleerde margeanalyse per bedrijfseenheid, zoals deze werd opgemaakt door het management en waarin de operationele resultaten van deze bedrijfseenheden worden gerationaliseerd ten opzichte van de evolutie van de marktprijzen.

De marktwaarde van de indekkingscontracten zoals vermeld in toelichting 5.14 werd afgestemd met de confirmaties van de makelaars en de reële marktwaarde van de uitstaande hedging contracten werd gerationaliseerd.

Bijkomend werden de geboekte resultaten voor een steekproef van afgesloten indekkingstransacties afgetoetst met de bevestigingen van makelaars om de accuraatheid van de geboekte resultaten te controleren.

Boekhoudkundige verwerking van voorzieningen voor bodemsanering

De totale provisie voor risico's en kosten per 31 december 2018 bedraagt 1.090 KEUR, waarvan het gehele bedrag gerelateerd is aan de provisie voor bodemsanering.

Deze voorzieningen worden erkend op basis van saneringsverplichtingen die bestaan op balansdatum of die van kracht zullen worden ingevolge investeringsplannen van het management die formeel werden goedgekeurd door de raad van bestuur op balansdatum. De beslissing om nieuwe magazijnen of productiefaciliteiten te bouwen, houdt vaak de verplichting in om de bodem van de betrokken oppervlakte te saneren.

De aansprakelijkheid en de saneringsverantwoordelijkheid, evenals de kosten met betrekking tot de saneringsoperaties, worden bepaald op basis van een rapport van een externe milieudeskundige die toeziet op de naleving van de milieuwetgeving.

We besteden bijzondere aandacht aan dit onderdeel van de jaarrekening, aangezien veranderingen in managementbeslissingen of veranderingen in wetgeving een significante invloed kunnen hebben op het bedrag dat erkend werd met betrekking tot de voorzieningen voor bodemsanering in de jaarrekening.

Tijdens onze controle hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de provisie voor bodemsanering zoals beschreven in toelichting 5.21:

We hebben inzicht verworven in het erkenningsproces betreffende voorzieningen voor bodemsanering en hebben de controles in dit proces geëvalueerd.

We hebben alle communicatie met externe dienstverleners gecontroleerd om eventuele wijzigingen met betrekking tot de huidige saneringsverplichtingen of wijzigingen in de wetgeving die kunnen leiden tot een correctie in de voorzieningen die zijn opgenomen in het resultaat van voorgaande jaren te kunnen identificeren. Daarnaast hebben we de investeringsplannen die werden goedgekeurd door de raad van bestuur besproken met het management in het kader van de evaluatie van potentiële nieuwe saneringsverplichtingen.

We hebben eveneens een detailcontrole uitgevoerd met betrekking tot saneringsoperaties die in de huidige periode zijn uitgevoerd om de gebudgetteerde saneringskosten van eerdere periodes te toetsen met de werkelijke saneringskosten die in de huidige periode zijn gemaakt.

Voor nieuwe saneringsprovisies hebben we een sensitiviteitsanalyse uitgevoerd om:

- De geschiktheid en validiteit te analyseren van het oordeel van het management om de voorziening te bepalen.
- Het oordeel van het management te toetsen aan de hand van het rapport van de externe dienstverlener en recente, werkelijke kosten van de saneringswerkzaamheden.
- De consistentie van het proces met betrekking tot de berekening van de voorzieningen voor bodemsanering te controleren.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUURSORGAAN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de groep om haar continuïteit te handhaven, alsook voor het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen ander realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE COMMISSARIS VOOR DE CONTROLE VAN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISAs is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISAs, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. Wij voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel

aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet en regelgeving gestelde eisen

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUURSORGAAN

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE COMMISSARIS

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (Herzien in 2018) bij de internationale controlestandaarden (ISAs), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening na te gaan, alsook verslag over deze aangelegenheid uit te brengen.

ASPECTEN BETREFFENDE HET JAARVERSLAG OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING EN ANDERE INFORMATIE OPGENOMEN IN HET JAARRAPPORT OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

VERMELDINGEN BETREFFENDE DE ONAFHANKELIJKHEID

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

ANDERE VERMELDINGEN

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Antwerpen, 12 april 2019

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren CVBA

Vertegenwoordigd door Luc Van Coppenolle

Beknopte jaarrekening van Campine nv

Deze jaarrekening omvat de balans, de resultatenrekening en de toelichtingen die door de wet worden voorzien. Ze wordt hier voorgesteld in beknopte vorm. Het jaarverslag en de integrale versie van de jaarrekening, inbegrepen de sociale balans van Campine nv, samen met het verslag van de Commissaris en het verslag van de Raad van Bestuur

worden neergelegd bij de Nationale Bank van België. Ze zijn beschikbaar op de website en op aanvraag verkrijgbaar bij Campine nv, de adresgegevens vindt u terug onder Corporate Data. De Commissaris heeft over de statutaire jaarrekening van Campine nv een verklaring zonder voorbehoud gegeven.

Balans na winstverdeling ('000 €)	2018	2017
ACTIVA		
Vaste activa	10.661	10.510
II Immateriële vaste activa	223	259
III Materiële vaste activa	4.780	4.593
IV Financiële vaste activa	5.658	5.658
Vlottende activa	26.980	29.369
VI Voorraden en bestellingen in uitvoering	16.388	13.834
VII Vorderingen op ten hoogste één jaar	10.448	15.220
IX Liquide middelen	76	112
X Overlopende rekeningen	68	203
TOTAAL ACTIVA	37.641	39.879
PASSIVA		
Eigen vermogen	15.609	14.290
I Kapitaal	4.000	4.000
IV Reserves	6.922	6.922
V Overgedragen winst / (verlies)	4.687	3.368
VI Kapitaalsubsidies	0	0
Vorzieningen en uitgestelde belastingen	580	222
VIII A Voorzieningen voor risico's en kosten	580	222
VIII B Uitgestelde belastingen	0	0
Schulden	21.452	25.367
VIII Schulden op meer dan één jaar	0	0
IX Schulden op ten hoogste één jaar	21.438	25.321
X Overlopende rekeningen	14	46
TOTAAL PASSIVA	37.641	39.879

Resultatenrekening ('000 €)	2018	2017
I Bedrijfsopbrengsten	105.192	100.310
II Bedrijfskosten	100.414	98.283
A Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	83.064	81.680
B Diensten en diverse goederen	5.929	5.980
C Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	9.133	8.954
D Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten en immateriële vaste activa	1.404	1.496
E Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen	0	-26
F Voorzieningen voor risico's en kosten	358	-47
G Andere bedrijfskosten	526	246
H Niet recurrente bedrijfskosten		0
III Bedrijfswinst / (verlies)	4.778	2.027
IV Financiële opbrengsten	2.053	5.633
V Financiële kosten	-2.397	-3.066
VI Winst / (verlies) uit gewone bedrijfsuitoefening, voor belasting	4.434	4.594
IX Winst / (verlies) van het boekjaar voor belasting	4.434	4.594
X Belastingen op het resultaat	-1.180	-636
XI Winst / (verlies) van het boekjaar	3.254	3.958
Resultaatverwerking ('000 €)	2018	2017
A Te bestemmen winstsaldo	6.622	5.763
1 Te bestemmen winst / (verlies) van het boekjaar	3.254	3.958
2 Overgedragen winst / (verlies) van het vorige boekjaar	3.368	1.805
D Over te dragen resultaat	4.677	3.368
F Uit te keren winst / (verlies)	1.935	2.395

Waarderingsregels

De waarderingsregels werden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 28 e.v. van het Koninklijk Besluit van 30 januari 2001 m.b.t. de jaarrekening van de ondernemingen.

1. Immateriële vaste activa: Deze activa worden gewaardeerd tegen historische aanschaffingsprijs. Deze activa worden lineair afgeschreven over een periode van 5 jaar.
2. Materiële vaste activa: Deze activa worden gewaardeerd tegen historische aanschaffingsprijs. Deze activa worden lineair afgeschreven als volgt:
 - Industriële, administratieve of commerciële gebouwen en woonhuizen: 5%
 - Meubilair: 20%
 - Sociaal en gezondheidsmateriaal: 20%
 - Installaties, machines en uitrusting: min. 5% - max. 33% volgens levensduur
 - Rollend materieel: 25%
 - Leasing: 20%

Wanneer de boekhoudkundige waarde hoger is dan de gebruikswaarde voor de onderneming, wordt overgegaan tot aanvullende uitzonderlijke afschrijvingen. Met ingang van 01/01/2003 worden de materiële vaste activa pro rata temporis afgeschreven.
3. Financiële vaste activa: Deelnemingen en aandelen worden gewaardeerd tegen historische aanschaffingsprijs met uitzondering van de bijkomende kosten. Waardeverminderingen worden geboekt in geval van duurzame minderwaarde of ontwaarding verantwoord door de toestand, de rentabiliteit en de vooruitzichten van de vennootschap waarin de deelnemingen of de aandelen worden aangehouden (in dit geval worden de criteria vermeld op basis waarvan de toestand, de rentabiliteit of de vooruitzichten van de betrokken vennootschap(pen) worden beoordeeld). Op de vorderingen die in de financiële activa zijn opgenomen, worden waardeverminderingen toegepast indien er voor het geheel of een gedeelte van deze

vorderingen onzekerheid bestaat over de betaling hiervan op de vervaldag. Borgtochten en voorschotten in contanten worden gewaardeerd tegen terugbetalingswaarde. In geval van betwisting kan de Raad van Bestuur een waardevermindering vaststellen.

4. Voorraden: De kostprijs van de grondstoffen omvat naast de aankoopprijs (die bepaald wordt volgens een formule van First in First out ("FIFO")) ook de directe aankoopkosten, zoals invoerrechten, transport- en afhandelingskosten. De kostprijs van de goederen in bewerking en gereed product omvatten alle directe en indirecte kosten die nodig zijn om de voorraden op hun huidige locatie en in hun huidige staat te brengen op balansdatum. De directe kosten omvatten onder meer de kostprijs van de gebruikte grondstoffen en de directe arbeidskosten. De indirecte kosten omvatten een systematische toerekening van vaste en variabele indirecte productiekosten die voortvloeien uit de omzetting van grondstoffen in gereed product. De toerekening van vaste indirecte productiekosten is gebaseerd op de normale capaciteit van de productiefaciliteiten. Voor het bepalen van de kostprijs wordt de techniek van de standaardkostprijsmethode gebruikt. De standaardkostprijs houdt rekening met een normaal gebruik van grond- en hulpstoffen, arbeid, efficiëntie en capaciteit. De standaardkostprijs wordt regelmatig beoordeeld en, indien nodig, herzien rekening houdend met de huidige omstandigheden. De standaardkostprijs van de grond- en hulpstoffen, alsook de waardering ervan in de goederen in bewerking en de afgewerkte producten, wordt maandelijks herzien a.d.h.v. de nieuw bepaalde FIFO waarde van deze grond- en hulpstoffen. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in normale omstandigheden minus de geschatte kosten van voltooiing en de geschatte kosten om de verkoop te realiseren (marketing, verkoop en distributie). Afschrijvingen worden opgenomen voor oude en traag roterende voorraad.

-
5. Vorderingen op ten hoogste één jaar:
De handelsvorderingen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Er wordt jaarlijks een voorziening aangelegd voor twijfelachtige schuldvorderingen per specifiek geval, rekening houdend met de dekking door de kredietverzekering. Verder kunnen eveneens waardeverminderingen worden toegepast wanneer de realisatiewaarde van de vorderingen op balansdatum later is dan hun boekwaarde.
6. Geldbeleggingen en liquide middelen: Tegoeden bij financiële instellingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waardeverminderingen worden toegepast wanneer de realisatiewaarde op balansdatum lager is dan de nominale waarde.
7. Voorzieningen voor risico's en kosten: Deze worden geïndividualiseerd naargelang de risico's en kosten die ze moeten dekken. De voorzieningen voor risico's en kosten worden aangelegd om alle voorziene risico's te dekken evenals de eventuele verliezen die geleden zijn in de loop van het boekjaar en in voorgaande boekjaren. De voorzieningen met betrekking tot de vorige boekjaren worden jaarlijks herzien en teruggenomen in het resultaat wanneer ze overbodig geworden zijn.
8. Schulden op ten hoogste één jaar:
De waarderingsregels voor vorderingen zijn eveneens van toepassing op de schulden.
9. Vreemde valuta: De omrekening van in vreemde valuta uitgedrukte bezittingen, schulden en verplichtingen gebeurt op basis van de volgende grondslagen:
- vooruitbetalingen op voorraden in vreemde valuta worden omgerekend tegen, de transactiekoers
 - vorderingen en schulden in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koersen die geldig zijn op de balansdatum
- De hieruit voortvloeiende omrekeningsresultaten worden in de resultatenrekening geboekt.
10. Overlopende rekeningen: Worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Corporate Data

Bedrijfsgegevens

Sociale zetel

Campine nv
Nijverheidsstraat 2
2340 Beerse
België

BTW BE0403.807.337
Tel: +32 14 60 15 11
www.campine.com

Investor relations

wim.de.vos@campine.com

Externe relaties

karin.leysen@campine.com

Commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren CVBA
Vertegenwoordigd door Luc Van Coppenolle

Financiële kalender

28 mei 2019	Algemene Vergadering
14 juni 2019	Uitkering van dividend
13 juni 2019	Record date
12 juni 2019	Ex-date
Laatste week september 2019	Bekendmaking halfjaar resultaten
Laatste week maart 2020	Bekendmaking jaarresultaten 2019

Recover.
Renew.
Repeat.

Nijverheidsstraat 2
2340 Beerse, Belgium

T +32 14 60 15 11
info@campine.com

[campine.com](https://www.campine.com)